

Archivy a vzpomínky hraničářů
číslo 1/2025

Černé Údolí

Černé Údolí vznik a současnost.

Po roce 1774 se začalo upravovat koryto říčky Černá pro plavení dříví z okolních lesů. Tehdejší majitel panství hrabě Johann Buquoy založil v malebném údolí osadu, která dostala název podle říčky Černé Údolí - Schwarzhthal. Na některých starých mapách je možno nalézt trochu pozměněný název Černodol. Osada byla pomalu rozšiřována o nové domky a v době svého největšího rozmachu měla 60 domů, ve kterých žilo 446 obyvatel. Byli to Němci a jen 4 se hlásili k české národnosti. V letech 1837-1838 zde byla přestěhována z Janových Hutí sklárna, která navázala na výrobu skla z této zaniklé sklárny. Důvod zaniklé sklárny byl vytěžený prostor dřeva a Černé Údolí tehdy mělo ve svém okolí dostatek lesů ještě s nevytěženým prostorem. V prvním roce existence sklárny zde pracovalo 35 sklářů. Vyrábělo se tam křišťálové a obyčejné křídové sklo. Vyhledávané byly černodolské skleněné okenní tabule, o které byl zájem nejen v Čechách, ale i v sousedním Rakousku. Také se tam vyráběla hodinová sklíčka a později zde byla výroba rozšířena o vzácnější katedrální a barevné sklo. Asi nejvíc se sklárna proslavila výrobou vzácného hyalitového skla černého a červeného. Jak už to bývá, tak sklárna měla bohaté roky, kdy o výrobky byl velký zájem a také později chudší roky, až sklárna musela roku 1903 ukončit výrobu a sklářské pece vyhasly. Sklárna stávala uprostřed osady vpravo u cesty z Hojné Vody. Dnes na jejím místě zbyla už jen nepatrná vyvýšenina. Občas náhodný turista či hledači pokladů najdou zbytky tavenin skla i vzácnějšího hyalitu.

Nad osadou u lesa, při cestě z Hojné Vody, stávala v nadmořské výšce 745 m pseudogotická lesní kaple, která byla postavena společně se sklárnou v roce 1838. Později jí nechal hrabě Buquoy zvětšit a vybavit. U příležitosti jejího otevření 3.10.1869, se tam sešla celá Buquoyovská hraběcí rodina s významnými hosty. Byla jednodílná stavbou s polygonálním presbytářem, sklenutá valenou klenbou s lunetami a křížovou klenbou. Dosti si vytrpěla za války a hlavně po odsunu německých obyvatel z Černého Údolí a okolí. Se vznikem hraničního pásma na začátku padesátých let se kaple ocitla v hraničním pásmu a začala chátrat. Stala se z ní ruina a byla začátkem sedmdesátých let úplně zbořena. Stavební suť byla různě použita a později tam byl umístěn muniční sklad rPS.

V osadě vznikla v letech 1885-86 německá jednotřídka, do které chodily děti z okolí i Pohorské Vsi. Zpočátku se zde učilo 24 děvčat a 24 chlapců. Na přelomu století školu navštěvovalo 120 žáků. Roku 1928 byla škola už dvoutřídní. Po válce byla škola obnovena až v září 1946. Učilo se zde 26 žáků, nejvíce bylo rumunských Slováků, kteří se sem přistěhovali poválce. Roku 1948 byla škola již trojtřídní. Dne 27.6.1975 byla škola uzavřena a 8 zbývajících žáků přešlo do Benešova nad Černou. Škola byla v čp. 7. Dnes je z ní rekreační chalupa. Býval zde za první republiky hostinec, který provozovala A. Holubová a bylo zde možno přespat ve dvou lůžkách. Hostinec zde fungoval ještě v sedmdesátých letech. *Pramen: Pevel Koblasa Jelmo 1997*

Černé Údolí v dnešní době spadá pod Benešov nad Černou. Řada bývalých sklářských domů, které se dochovaly, jsou dnes využívány k bydlení nebo k rekreačním účelům. Na konci obce ve směru na Horní Stropnici je i nová výstavba rodinného domu. Žije zde 42 stálých obyvatel.

Objekt bývalé pohraniční roty, byl po roce 2000 prodán soukromému vlastníkovi, který z něj vybudoval poměrně zdařilým způsobem rekreační zařízení „Hotel u pralesa,“

Pod tímto názvem se zařízení prezentuje dodnes, a aby si případný návštěvník byl jistý, že se nachází na správném místě, je mu to sděleno hned dvěma vývěsními štíty nad vchodem do hotelového zařízení. Nový vlastník Agentura J. S. s.r.o objekt opět stavebně upravuje

Vzpomínky pohraničníka roty Žofín a Černé Údolí po padesáti letech:

Historie pohraniční roty Černé Údolí je pokračováním pohraniční roty Žofín, kdy se pohraniční rota přestěhovala z loveckého zámku na okraj osady Černé Údolí. Pohraniční rota se již oficiálně nazývala Černé Údolí, ale ještě nějaký čas se pohraničníkům říkalo Žofiňáci.

Na jaře 1973 jsem odmaturoval a 1. října jsem nastoupil k Pohraniční stráž do Českých Budějovic. Po přijímacích procedurách, jako bylo stříhání, očkování a fasování výstroje jsme byli odvezeni k výcviku do Kaplice, který byl velmi náročný. V civilu jsem hrál fotbal a tak jsem měl fyzickou, což bylo u mě dobré, na rozdíl od některých slabších jedinců, které vychovávaly maminky. Po výcviku jsme 1. prosince odjeli na určené pohraniční rotu. Já jsem se dostal na Žofín v srdci Novohradských hor. Rota sídlila ve starém loveckém zámku a jednalo se o budovu na kamenné podezdívce. Budově vévodil průchod, ve kterém v zimním období parkoval poplachový GAZ-69. Následovalo točité schodiště, kde nad zábradlím visely jelení hlavy s pravými trofejemi. Jedna místnost, kde byla učebna a kulturní místnost, měla krásný vyřezávaný strop s Buquoyovskými motivy. V minulosti tomuto rodu zámek patřil a po válce znárodněn. Bydlení v zámku bylo dosti spartánské. Na pokoji spala celá četa, a topilo se v kamnech. V noci chodil pomocník dozorčího přikládat. Pro všech asi 60 pohraničníků byly jen dva záchody. Na mytí jedno koryto s několika ventily se studenou vodou. Dole v průjezdu byla jediná sprcha s malým bojlerem na teplou vodu. Ve sprše byly kamna, kam chodil pomocník přikládat. V průjezdu byla stará almara na petlici a to byl takzvaný bar, kde určený pohraničník měl na starost prodej cigaret, limonád, oplatek a dalšího tovaru, který se mu podařilo sehnat. Za rotou byla stará hospodářská budova lesů, kde byli ustájeni dva služební koně a šest prasat, o které se staral vozk. Koně se používali na úpravu kontrolního pásu, kde se nedostal traktor. Celý úsek byl rozdělen na levou a pravou stranu. Každá měla po deseti úsecích. Signálka byla dlouhá asi 9 km a její střed byl u vrat k HM IV/21, dál vedla směrem na Stříbrnou Huť. Asi uprostřed údolí, kterým signálka procházela, byl styk s rotou Pohoří. Na cestě do Stříbrných Hutí byly vrata. To byla pravá strana signálky. Levá začínala u cesty k HM IV/21 a vedla ke styku s rotou Šejby, naproti HM IV/28. Signálka vedla po hřebenu Novohradských hor nahoru a dolů a v některých místech vystoupala do výšky téměř 1 000 metrů. Služby byly dost náročné. Každodenní kontrola drátů a kontrolního pásu byla asi 15 km z roty Žofín a při vybudování a přesídlení do Černého Údolí, to bývalo ještě o 7 km delší. Mimo kontroly drátů se sloužila poplachová hlídka, předsunutá poplachová hlídka na Jelením hřbetu na kotě-938, kontrolní hlídka na křižovatce u Huťského rybníka, služby na rotě jako např. dozorčí, jeho pomocník a služba v kuchyni. Další hlídky sloužily v terénu podle situace. V zimě to byly lyžnice, takzvané průzkumy kousek od signální stěny, podle terénu, kdy hlídky sledovaly na sněhu stopy. Mimo sněh se jezdily motoprůzkumy na motorce do přilehlých osad a zjišťoval se pohyb cizích osob. Jinak se sloužilo deset hodin, a jelikož byl podstav a chyběli pohraničníci do hlídek, tak vypomáhali ze školení, které se dost odbývalo. V době chřipkové epidemie si pamatuji, že jsme sloužili bez školení deset dní za nemocné. Bylo také hraniční volno v sobotu, neděli a v pondělí. Každý den měla hraniční volno jiná četa. Chodilo se také na vycházky do Benešova nad Černou do hospody. Ze starého Žofína do Benešova to bylo 11 km, a pokud se nestihl autobus z Černého Údolí, tak se muselo šlapat pěšky a zpátky taky pěšky. Kultura na rotě byla jen televize a jednou za čas se promítal film. Občas na rotu přijel nějaký ten umělec s programem. Volno k opuštění posádky bylo velice vzácné. Jinak život na rotě byl celkem volný. Rozcvičky jen občas, rajony pouze v prvním roce, což bylo u roty takové nepsané pravidlo.

Přesto, že jsme měli přísného velitele mjr. Rycheckého, přestupky trestal v rámci roty. Téměř se netrestalo vězením, jen když přestupek se více navýšil a vědělo se o tom jinde než na rotě. Trestalo se zaražením vycházek a nejtěžšími službami v terénu, povětšinou v noci. Sloužili jsme v maskáčích, jen dozorčí na rotě měl uniformu. V létě 1974 jsem byl převelen na výpomoc na rotu Dolní Dvořiště, která byla na hlavním směru pravděpodobného postupu narušitelů a občas tam přicházeli na výpomoc do služeb i pohraničníci z jiných klidných rot. Vojenský život tam byl zcela jiný, než jsem byl zvyklý. Velitel roty, voják každým coulem, si zakládal na tom, že získal Vzornou rotu a snažil se jí udržet za každou cenu. Vše bylo podle vojenských řádů, někdy až moc. Nástupy do služby v pozoru včetně čistoty kontroly zbraně. Za každou hloupost, která by na Žofíně prošla, se trestalo vězením. Ale na druhou stranu se také odměňovalo opušťáky i povýšením. Nesloužilo se nad stanovené hodiny a služba byla fyzicky mnohem méně náročná. Chodilo se na vycházky do blízké vesnice, občas se zajelo na výlet do Českého Krumlova či do Českých Budějovic. Přesto, že si mě chtěl velitel v Dolním Dvořišti nechat, rád jsem se vrátil do hlubokých lesů naší roty. Začátkem listopadu 1974 se rota ze Žofína přestěhovala do Černého Údolí do nově postavené roty. Byla to pro vojáky velká změna, především v komfortu ubytování. Pokoje maximálně pro družstvo, bez poschodových postelí, dvacet sprch, umyvadel, záchodů, ústřední topení bez přikládání do kamen, sušárna, prádelna s pračkou. Krásná velká jídelna, školící místnost i kulturní místnost s barem, který jsem shodou okolností dostal na starost právě já. V baru byla lednice, a tak jsem rozšířil sortiment. Jednou týdně se jezdilo na nákup limonád, cigaret, oplatek, bonbonů i zákusků. Taky jsem tam měl mýdlo, zubní pasty, kartáčky a další co bylo potřeba nebo co si kluci přáli. Rovněž příslušenství roty bylo komfortní. Garáže pro všechna auta, včetně autodílny, mycí rampy, sklad pohonných hmot. Vedle byly stáje s prasaty a seník, který z venku vypadal jako rekreační chata. Dál byly kotce pro psy i s kuchyní a vzadu malá střelnice. Cvičná opičí dráha byla za rotou, na které jsem nikdy nebyl, na rozdíl od roty Dolní Dvořiště, kde jsem jí poznal až moc. Pro sport bylo volejbalové hřiště a malé na kopanou.

Pohraničník roty Žofín, Dolního Dvořiště a Černého Údolí Libor Wszolek z Ostravy.

Na snímku z roku 1973 jsou psovod voj. František Beil s fenou Cilkou a vojín Libor Wszolek, po úspěšném zadržení ozbrojeného občana NDR.

Rok 1974

Konec roku a první vánoce na nové rotě. „Vše je poněkud jiné než na staré rotě. Více místa a moderní pokoje, kdy jsme si připadali najednou jako v hotelu.“ Tak zavzpomínal jeden z pamětníků, který poznal starou a stěhování do nové roty. Vánoce si pohraničníci užili se štědrovečerní večeří i bohatým kulturním programem nejen o štědrém dnu, ale i během svátků.

Trempové.

2. března 1974 v 18:00 hod. prováděla hlídka ve složení des. Vašíček a voj. Hofman se služebním psem Vistou kontrolu lyžnice na Mlýnském rybníku. Na průseku nad Mlýnským rybníkem zjistila stopy vedoucí do zahraničí od několika osob. Vystřelila proto signál „proryv do zahraničí“ a zahájila pronásledování po stopách. Když skupina narušitelů uviděla blížící se hlídku PS, snažila se rozprchnout. Voj. Hofman proto pustil psa, vyzval skupinu k zastavení a vypálil varovný výstřel. Všichni se zastavili a hlídka je zadržela. Po předvedení na rotu bylo zjištěno, že se jedná o mladíky z Benešova nad Černou, kteří si představovali, že odejdou do Kanady, kde si založí farmu na chov dobytka a budou těžit zlato. Naštěstí vše dobře dopadlo a chlapci se vrátili domu.

Hluboké lesy novohradských hor, jejich romantická údolí, potoky, říčky a rybníky vždy lákaly romantické duše tuláků, trempů a turistů všeho druhu. Zdaleka ne všichni byli nepřátelé režimu, kriminálníci nebo jen obyčejní kopečkáři, kteří chtěli přes čáru zmizet na západ. Přijížděli sem lidé tak jako nyní, aby se toulali přírodou, trávili zde časy volna a odpočinku a na konci víkendu se vraceli do svých domovů. Většina z nich zde pobývala ve vzájemné shodě s pohraničníky a respektovali je jako strážce pořádku, klidu a bezpečí novohradské divočiny, která jim tolik připomínala místa, kde se odehrávaly příběhy z dobrodružných románů, filmů, balad a písní.

Starý tremp Sam mi vyprávěl, jak do těchto míst začal jezdit už ve svých patnácti letech. Přes týden musel pomáhat rodičům, ale od soboty do neděle byl někde na trempu. Vzpomíná, jak s kamarády trávil čas na zřícenině hradu Louzek nebo Všeměřických lomech. Jak cestovali vlakem do Rybníka a potom lokálkou na Lipno, jak je při zpáteční cestě v Rybníku kontrolovala hlídka PS z Horního Dvořiště a protože neměl občanský průkaz, jak je vojáci předvedli na rotu. Tam je vytěžil praporčík PS, a když zjistil, že se jedná jen o trempíky, kteří se opravdu vrací domů, nechal je odvézt do vnitrozemí, protože vlak kterým chtěli odjet, už byl dávno pryč. Nebylo tomu tak vždy, ale i mezi pohraničníky byli lidé, kteří před vojnou trempovali a měli pochopení pro tyhle romantické duše. Místa jako Benešov, Černé Údolí, Žofín, Pohoří jsou jeho nejzamílovanější a když může, vydá se do nich ještě i dnes, třebaže už dávno má svých sedm křížků na krku.

„Benešov jsem měl vždycky rád. V sedmdesátých letech tam byly dvě hospody U Mejty a druhá o něco honosnější – Hotel. U Mejty bylo otevřeno od sedmi hodin ráno a už se tam dalo i něco sníst. Fungovalo to vlastně jako takový bufet pro dělníky, kteří odjížděli do práce a U Mejty mohli posnídat. Samozřejmě, že jsme to my čundráci také využívali. V Hotelu se zase dalo sedět až do večera. Do obou hospod zacházeli vojáci něco si koupit, ale také zkontrolovat, jestli se neobjevil někdo cizí. Bylo jedno, jestli přišel základák nebo furták, první co bylo, rozhlédl se po lokále a hned se vyptával, kdo je kdo. Když přišli mázové, tak ti nás třeba znali, s některými jsme se i domluvili a oni nás svezli na křižovatku k Černému Údolí (*Prior-pzn. autor*) a my jsme pak pochodovali za svým. Na křižovatce bydlel jejich pomocník, my jsme mu říkali Čangajšek. Ten chlap hlásil na rotu každého, kdo kolem prošel a on ho neznal. To jsme už taky moc dobře věděli, a tak jsme si kolikrát udělali z péesáků srandu, a když jsme přes křižovatku prošli, špicovali jsme uši, až pojede gazík. Netrvalo to ani deset minut a už jel. Hopli jsme přes stoku do lesa, schovali se a nechali gazíka přejet. Však nám potom kluci z roty pěkně

vynadali, jací jsme pitomci, že oni potom lítají po lesích a hledají nás. Tak jsme to pak v hospodě museli srovnat nějakým pivkem, aby bylo zase mezi námi dobře.

Před Černým Údolím jsme měli dvě boudy, kde jsme mohli zakempovat. Jedna byla vpravo od silnice do Pohorský Vsi za samotou, té jsme říkali „5. Míle.“ Druhá byla vlevo u říčky Černá, té jsme říkali „7. Míle.“ Tu nám spálila parta pomocníků PS, kterou vedl Čangajšek, protože v ní přespali nějací Poláci, kteří potom šli na dráty a utekli do Rakouska.“

Samovo trempování má i krásný happy end. V Benešově se zamiloval a nakonec se i přiznal do rodiny důstojníka Pohraniční stráže.

jc

Rok 1975

Začátek roku přivítal pohraničníky s velmi nepříznivým počasím, které se neustále měnilo, přesto prvořadý úkol byla ochrana státní hranice, který se musel splnit na 100%. Na rotě vznikl literární kroužek s nově založenou knihovnou, o kterou se staral určený pohraničník. Ten občas jezdil na brigádu do Českých Budějovic na výměnu nových knih, aby pohraničníci měli náplně pro své volné chvíle.

S novým objektem pohraniční roty v Černém Údolí došlo také ke změně ochrany státních hranic. Sloužilo se na drátech, hlavní stanoviště bylo na Jelením vrchu na kotě 938. Další hlavní stanoviště „Prior“ bylo na křižovatce cest z Benešova do Pohorské Vsi a do

Černého Údolí. Stanoviště bylo nepřetržitě obsazováno a bylo na něm zadrženo nejvíce narušitelů, kteří zde kontrolní hlídku PS ještě nepředpokládali, neboť po této okresní silnici je to ke SH ještě 15 km. Stanoviště dostalo název podle malého obchůdku, který byl zřízen v domku na křižovatce u cesty do Černého Údolí.

Měsíc březen nezačal zrovna moc dobře, došlo v něm totiž k mimořádné události. Vojín Koščo neopatrně manipuloval se zbraní a způsobil uvnitř objektu výstřel. Byl potrestán velitelem praporu sedmi dny vězení.

Dne 29. března se ze služby vracela technická hlídka, která pracovala na signální stěně a v prostoru Čtyřdomí, asi cca 500 metrů za SHV směrem na Starý Holand vlevo od silnice a uviděla dvě neznámé osoby, které šly směrem k hraničnímu pásmu. Provedla jejich kontrolu a zjistila, že se jedná o dva mladíky z NDR. Byli předvedeni na rotu z podezření přechodu státních hranic. Po delší době se přiznali, že chtěli překonat státní hranice do Rakouska.

V měsíci březnu byl uspořádán přespolní orientační běh, který byl nazván Žofínský kros. Dvoučlenné hlídky běžely po trase a plnily stanovené úkoly jako např. střelba ze vzduchovky, hod granátem a další. Tento závod skončil úspěchem rotu Černé Údolí, když první a druhé místo obsadily hlídky pořádající rotu.

Dne 2. června v 19:30 hod. došlo k signálu na úseku P-4. Došlo tak k proryvu státních hranic neznámou osobou – viz následující událost.

Dne 6. července 1975 ve 20:05 hod. v katastru obce Pohorská Ves, mimo hraniční pásmo, byl zadržen pro přechod státních hranic Zdeněk Tufka, stáří 17. Let, bytem Žacléř. Zadržení provedla dvoučlenná pohraniční hlídka v rámci pohraničního pátrání na základě zkratu na úseku P-4, ze směru od HM IV/16, kdy narušitel postupoval od Rakouských hranic a dostal se k signální stěně, tu překonal stržením vodičů a prolezením, na kontrolním pásu zanechal stopy, které vedly do vnitrozemí. Zadržený v uvedeném prostoru uskutečnil proryv státních hranic z ČSSR do Rakouska dne 2.6. 1975. U sebe měl mapu, kterou použil i při beztrestném narušení. Utekl ze strachu ze špatného prospěchu ve škole. Dostal se do utečeneckého tábora v Treiskirschenu a k návratu zpět do vlasti se rozhodl na základě dopisu matky, která jej vyzývala, aby se vrátil zpět.

Denní hlášení HS PS OSH z roku 1975

Archív bezpečnostních složek Kanice

Vzpomínka pamětníka

Tento proryv byl velkou chybou hlídky. Narušitel byl kluk, který vypadal velmi mladě. Procházel kolem hlídky, která si myslela, že je to nějaký školák a zkracuje si cestu. Na zádech měl školní aktovku a tak jej nechala projít bez kontroly. Přes SIS se dostal málem bez zkratu a další chybou při prověřování zkratovaného úseku byli posláni dva nováčci, kteří po prověření nahlásili, že to byla asi zvěř a tím se celá událost uzavřela. Chlapec se dostal do utečeneckého tábora a strašné podmínky jej přivedly k návratu. Asi po třech dnech se chlapec vracel domů z Rakouska a bylo neuvěřitelné, že prošel stejným úsekem a to ve tmě. Prověřovala to poplachovka a správně vyhodnotila směr narušení do vnitrozemí a bylo provedeno přehrazení v týlu. Nepamatuji si už přesné místo zadržení, ale bylo to někde před Pohorskou Vsí. Byl zadržen někým z vytvořené clony. Při zadržení vytáhl papíry rakouských orgánů. Výsledkem se přiznal, že se vrátil, protože mu bylo smutno po mamince. Za hrubé pochybení při proryvu byl potrestán velitel rotu odvelením a na jeho místo nastoupil nový velitel kapitán Babáček.

V měsíci červnu došlo k výměně velitele rotu. Odešel npor. Jan Štědrý ml. a přišel kpt. Jaroslav Babáček. Dne 10. června 1975 zjistil voj. Savko, na stanovišti Filipínka, osobu, která vcházela do hraničního pásma a přibližovala se k signální stěně. Poznatky volal ihned na rotu, o chvíli později došlo

k signálu na úseku L-4, na místo přijela poplachová hlídka. Osoba překonala signální stěnu a byla asi 300 m. od ní zadržena.

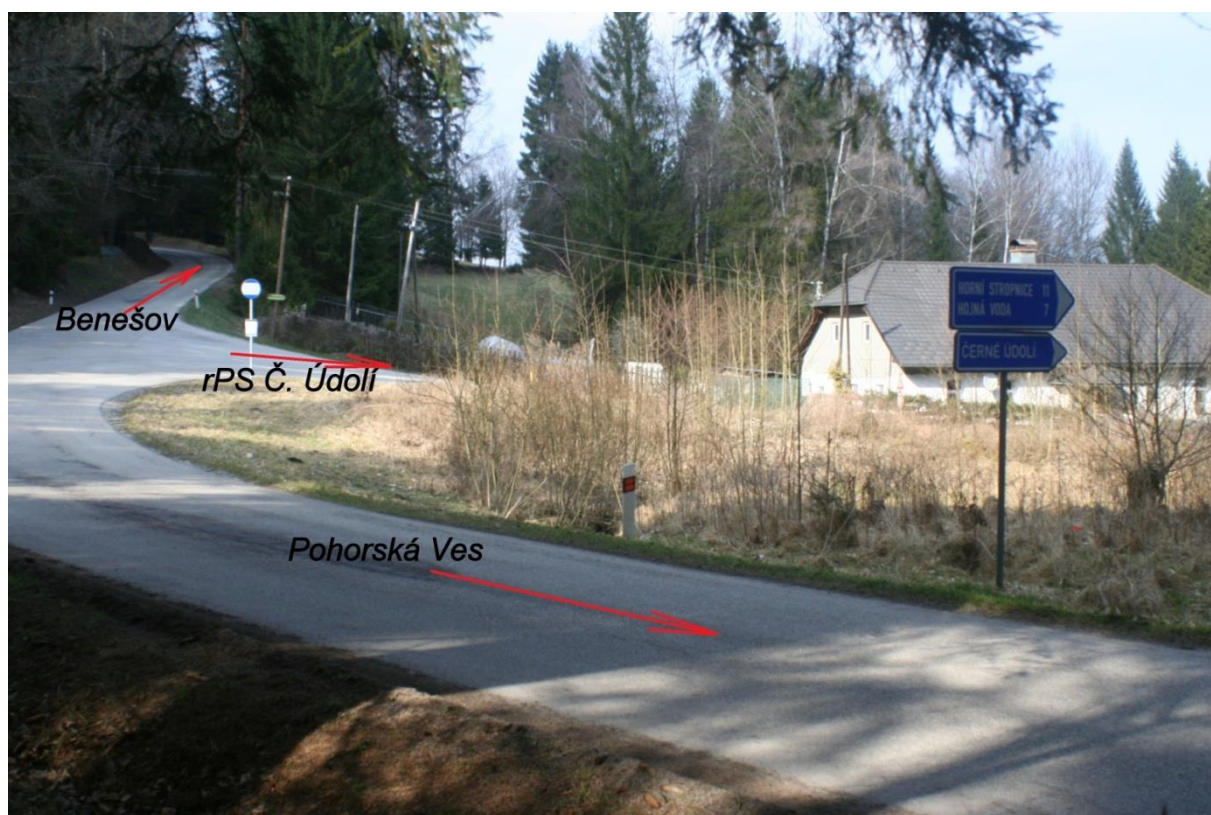
Rok 1976

Dne 21. dubna v 10 50 hod hlásil na rotu voj. Brada ze stanoviště Filipínka, vniknutí do hraničního pásma čtyř osob. Poznatek vyjela prověřit z rotu poplachová hlídka a zjistila, že se jedná o rodinu z NSR, kteří přijeli do ČSSR za turistikou, ubytováni byli v hotelu na Hojně Vodě. Otec rodiny jim chtěl ukázat Novou Huť, místo, kde se narodil. Zadržení byli na hrázi Mlýnského rybníka. Na doporučení velitele praporu jim byla udělena pokuta 100 Kč, za narušení hraničního pásma a poté propuštění k další cestě.

Během půlroku se přihodilo několik nepříjemností od zranění, přes liknavou kontrolu na stanovišti Prior, kdy hlídka nekontrolovala osobu z NDR a ta se pokusila o přechod státních hranic v úseku Cetviny, kde byla zadržena. V červnu se vojín Zapletal na vycházce v Pohorské Vsi velmi opil, že musel být převezen na praporní ošetřovnu. Došlo ke dvěma haváriím služebních vozidel. V červenci se karta obrátila a na stanovišti Filipínský most v poledne byl zadržen občan NDR, který se na přechod připravoval a měl u sebe kompas, zkoušečku elektrického proudu, mapu a baterku.

Dne 1. srpna v 23:00 hod. došlo ke zkratu na úseku L-7, vyslaná poplachová hlídka z rotu zjistila prostřihané vodiče a stopy na kontrolním orném pásu. Zahájila pronásledování po stopě a zadržela otce a syna, občany NDR, kteří v těžkém terénu ztratili orientaci a bloudili.

Dne 2. září zaznamenal pátrač na stanovišti Gabriela průjezd vozidla s poznávací značkou NDR a poznatek nahlásil na rotu. Dvě osoby z vozidla byly zadrženy na stanovišti Prior prap. Lichvárem a voj. Mizerou. V autě měly mapu, buzolu, kleště, dalekohled a další věci, které je usvědčily z přechodu státních hranic.

Stanoviště Prior - v domku na křižovatce býval malý obchod se smíšeným zbožím

Rok 1977

V tomto roce došlo k několika planým poplachům ohledně výskytu neznámých osob. Po prošetření se zjistilo, že se jedná o osoby, které o svém pobytu neuvědomily rotu, ať už to byl běžející sportovec či pracovník lesní správy nebo občan hledající houby. Taký narostl tlak občanů z NDR, kteří byli zadrženi v týlu roty.

Dne 12. září v 12:15 hod. byli zadrženi dva občané NDR s vozidlem Moskvíč na stanovišti Prior, kteří uvedli, že jedou do Nových Hradů. Ubytování byli v kempu u Máchova jezera, kde zůstaly jejich manželky s dětmi.

Rok 1978

Dne 10. února hlásil na velitelství PrPS rtm. Kovács ze sousední roty Šejby, že služební fena Kazi, byla v prostoru stanoviště Sahara pravděpodobně nakryta služebním psem ze sousední roty Černé Údolí. Tem je rovněž strážným psem na volném střežení na stanovišti Jelení hřbet. Oba psi střeží volně v koridoru a štěkotem uvědomují hlídky o narušení prostoru. Fena hárala a pes se dostal z koridoru. V současné době se fena Kazi nachází s 5 štěňaty v karanténním kotci na rotě Šejby. Na nežádoucím nakrytí nenese nikdo vinu, protože se jedná o volné střežení psů v koridoru, kde se pes podhrabal pod plotem.

Dne 13. května ve 20 05 hod. zkratoval úsek P-3 a k prověření vyjela z roty poplachová hlídka. V místě zkratu služební pes zachytil pach a hlídka vyrazila po stopě vedoucí do zahraničí. Velitel hlídky situaci zhlásil na rotu a byla zakryta hranice rotami Žofín a Pohoří. Z roty vyjela motospojka, ale na kluzké silnici řidič dostal smyk a havaroval. Utrpěl zranění a byl převezzen do vojenské nemocnice v Českých Budějovicích. Kolem půlnoci z praporu došla komise k prošetření, která zjistila, že na kontrolním orném pásu jsou stopy divočáka. Pohraniční akce skončila planým poplachem.

Dne 2. června zjistila v 06:20 hod. pohraniční hlídka ze stanoviště Smrky, že u stanoviště Polka, stojí Jawa-350, SPZ: TA-1-45-15, červené barvy, poznaček byl hlášen na rotu operačnímu důstojníkovi, který uvědomil sousední rotu Pohoří. Byla zakryta levá strana roty Pohoří a pravá strana Černého Údolí pohraničními hlídkami, do místa odjela vyšetřovací komise z praporu. Šetřením bylo zjištěno, že motorka byla již pryč a podle SPZ patří hajnému Karlu Humlerovi ze Žofína, hajný po ránu objížděl terén, akce byla v 08:00 hod. zrušena.

Dne 13. července přijeli k stanovišti Prior dva bývalí pohraničníci roty Žofín Porebski a Koranda. Setkali se se staršinou roty Lichvárem a zavzpomínali na službu na státní hranici.

V létě se na rotě a v terénu natáčel dokumentární film Táta pohraničník. Hlavní roli měla Štěpánka Haničincová a děti. Učinkující byli pozváni na rotu velitelem, který jim ukázal výcvik služebních psů a taky jednu cvičnou akci na zadržení narušitele. Natáčelo se pár dní a bylo nelehké skloubit chod pohraniční roty s prací filmařů. Film lze vyhledat na You tube.

Dne 20. října ve 20:05 hod. na stanovišti 938 zaznamenal voj. Franěk vystřel šrapnelu z úseku L-4 a se svými fenami Zijou a Zojou šel úsek prověřit. Feny byly na volno a psododovi utekly. Podařilo se mu je odchytnout a z roty už vyjela poplachová hlídka se služebním psem, ten zachytil stopu, která směřovala po Sýkorce do vnitrozemí a končila u staré roty Žofín. Druhý den po rozednění přijela vyšetřovací komise, která konstatovala, že se nejedná o narušení státní hranice. Stopy patrně byly od ženijní skupiny, která provádí stavbu nové trasy signální stěny. Po důkladném šetření se zjistilo, že se jednalo o pytláka, který zastřelenou zvěř dodával do restaurace v Hojné Vodě. Jednalo se o lesního zaměstnance, se kterým byl rozvázan pracovní poměr a ten se odstěhoval. Nepodařilo se zjistit, jaký dostal trest.

14. listopadu ukončila střežení státní hranice sousední pohraniční rota Pohoří a její úsek byl rozdělen mezi rotami Cetviny a Černé Údolí. Naší rotě byl prodloužen úsek střežení státní hranice od HM IV/6 po HM IV/28.

Přehled stanovišť pohraničních hlídek:

1-Stříbrná Huť- vrata v úseku P-1	19- Křižovatka X
2-Stříbrná Huť-okraj lesa	20- Pískovna Huťský rybník
3-Stará myslivna- sklep	21-Křižovatka Huťský rybník
4-Myslivna- vrata v DZ	22- Kota 838,8 -rozhraní
5-Rozhraní na SIS P-5- P-6	23- Sýkorka- cesta z Žofína na Černé Údolí
6-Prostřední cesta- vrata v DZ	24- Černé Údolí- kamenolom
7-Aiben II. – vrata v DZ	25- Starý Holand- břízky
8-Tisový rybník– úseky P-8 a P-9	26- Filipínský most
9-Aiben I.- vrata v DZ	27- Okraj lesa- Mlýnský rybník, levá lyžnice
10-Pozorovatelna- IV/21 na SIS	28- Stanoviště Polka, pravá lyžnice
11-Vrata v DZ- IV/23	29- Černé Údolí- Prior
12-Pozorovatelna- IV/24 na SIS	30- Velký Jindřichov- osada
13-Sýkorka- vrata v DZ	31- Stanoviště Gabriela – Benešov nad Černou
14-Kůrovka II. Vrata v DZ	32- Benešov nad Černou- osada
15-Kota- 938- Jelení hřbet	33- VS- rota PS
16-Lom DZ- Jelení hřbet	34- Stanoviště Smrky
17- Vrata v DZ-IV/27	35- Žofín
18-Rozhraní v DZ- IV/28	36- Křižovatka Pohorská Ves

Zdroj: ABS Kanice - Pohraniční kniha Černé Údolí rok 1978

Rok 1979

V tomto roce se plně přešlo na střežení nové signální stěny. Bylo ještě nutné vybudovat oplocenky, což byly záchytné ploty proti zvěři před a za signální stěnou, a upravit kontrolní orné pásy. Na některých místech s kamenitým terénem to byl velký problém. Stará trasa DZ zůstala jako poslední zábrana před státní hranicí. Došlo ke změně střežení.

Dne 11. března odešli na vycházku do Pohorské Vsi voj. Bobák a voj. Vojtek, kteří v tamějším hostinci vypili větší množství alkoholu a při zpáteční cestě zabloudili. Voj. Bobáka našla pátrací skupina ze sousední rot Šejby a voj. Vojtka našla pátrací skupina z rot Černého Údolí. Oba byli eskortováni na prapor, kde si po vystřízlivění odpykali trest v délce sedmi dní vězení.

Koncem března se po slunečných dnech velmi ochladilo, zrána začalo pršet a odpoledne již začal padat sníh. Kterého velmi rychle přibývalo a k ránu již bylo přes třicet centimetrů. Sníh stále padal

a pod těžkým sněhem se lámaly stromy a padaly na elektrické vedení. Nejvíce sněhu napadlo na Pivonických skalách, místy přes jeden metr. Díky obětavosti pohraničníků se podařilo udržet signální stěnu v neustálém provozu.

Dne 15. května došlo k mimořádné události na stanovišti Smrky, kde voj. Muchl nedovoleně manipuloval se zbraní a chtěl postrašit příslušníky hlásky PVOS, kteří měli stanoviště nedaleko, a vyslal do jejich blízkosti dávku ze samopalů. Odraženou střelou byl do nohy zraněn voj. Králík. Případ řešil vojenský prokurátor z Českých Budějovic.

Dne 2. června byl místním občanem v blízkosti školy, nalezen plátěný pytel, který obsahoval 37. ostrých nábojů do samopalů, 6. ks šrapnelů, 3 ks brašny na pojítka a 5. ks nepoužitelných tranzistorových přijímačů. Šetřením bylo zjištěno, že tyto věci pocházejí ze spojařské dílny, které z rotý odcizil společně s dalšími pohraničníky a špatně v terénu uschoval voj. Vojtek Spolu. Za krádež materiálu byli všichni potrestáni: voj. Vojtek a voj. Stibůrek – 21 dní vězení a svob. Jaroszek a svob. Marcinko – 4 dny vězení.

Služební psi roty:

SIRA: H-2-PchH a KH, ULA: P-1-PchH a KH, ZOJA a ZIGA: H-3-KH, RENA: H-3 a KH, DAISY: PchH a KH, VISTA: H-1-PchH a KH-vyřazena pro stáří, UNRA: H-3 a KH-vyřazena pro stáří, ELZA: H-1-odvelena ALF a BLESK: hlásiči na Filipínce jen krátký čas a poté odveleni, CHATA: H-1 a KH - odvelena BELA: H-1 a KH, ARA: H-1 a KH, ETA: H-1 a KH, ELA: H-1 a KH

Dne 21. června v 22:55 hod. došlo k signálu na úseku L-4. K prověření zkratovaného úseku vyjela z rotý poplachová hlídka, která za signální stěnou zadržela osmnáctiletou Karin Rutsch a tříadvacetiletého Volmana Dietmera občany z NDR.

Dne 17. listopadu v 16:20 hod. byl předán poznatek, že v Benešově nad Černou se nachází auto Trabant s SPZ DDR bez osádky. Na místo vyjela pátrací skupina pod vedením praporčíka Lichvára. Dále byl nahlášen poznatek od žáka ZDŠ, že spatřil dvě osoby, které přešly přes most řeky Černé a postupují podle jejího toku. Na rotě byl vyhlášen pohraniční poplach a pohraničníci vyjeli zakrýt pravou stranu úseku. V 17: 50 hod. zadržela hlídka ze zakrytí v prostoru Šmocrna dvě osoby. Jednalo se o sedmnáctiletou Petru Richter a jejího tříadvacetiletého přítele občany NDR. Po tomto úspěšném zadržení vyrazili někteří pohraničníci na vycházku do Pohorské Vsi, kde se značně opili, a vznikl konflikt s místními obyvateli. Došlo ke rvačce a dva pohraničníci, kteří se na konfliktu nejvíce podíleli, dostali sedm dní vězení.

Ke konci roku došlo k vyhodnocení plnění úkolů. Rota zadržela dvanáct narušitelů, z toho 5 Občanů NDR, 2 Vietnamce, 1 Občana NSR a 4 Občany ČSSR. Rota střežila bez proryvu státní hranice. Nedostatků se projevíly hlavně mimo službu, kdy došlo k sedmi mimořádným událostem.

Rok 1980

Dne 17. ledna se konal na rotě praporní branný závod v lyžování, který vyhráli a postoupili do brigádního kola: kategorie funkcionáři - prap. Lichvár a z vojáků základní služby - voj. Plánka.

Dne 15. března se začalo s bouráním a celkovou likvidací starého Žofínského zámku.

Rok 1981

Dne 23. července voj. Marek na stanovišti Prior požil větší množství alkoholu, které si během dne obstaral a v nočních hodinách vše zkonsumoval. Značně se opil, dezorientován opustil stanoviště a ísto na rotu se vydal opačným směrem k Benešovu. Cestou odkládal výstroj a výzbroj, která jej tížila při chůzi. Střídající hlídka našla prázdné stanoviště a volala na rotu. Vyjela pátrací skupina a ta jej našla v Třebíčce před Benešovem. Byl odvezen na ošetřovnu a při vyšetření se zjistilo, že má v krvi dvě a půl promile alkoholu. Případ převzal vojenský prokurátor.

Dne 21. srpna došlo k signálu na úseku L-10. K prověření z rot vyjela poplachová hlídka, která našla u signální stěny opřený žebřík a stopy do vnitrozemí. V oplocence ležel opilý místní občan Podzimek, který se doma nepohodl s ženou. Vzal doma žebřík a chtěl se dostat přes signální stěnu. Silná opilost mu ale nedovolila, aby se dostat na druhou stranu stěny a znaven padl k oplocence. Jako důvod svého počínání uvedl, po vystřízlivění, že mu byla odebrána propustka do hraničního pásma, pro nadměrné pití alkoholu.

Rok 1982

Dne 10. března přišla na rotu zpráva od důchodkyně z Benešova, že jí požádal o vodu německy hovořící občan a poté odjel na kole směrem na Stropnici. Z rot vyjela pátrací skupina, ale muže nenašla. S poznatkem byli seznámeni pomocníci PS, hledaného muže přivezli na stanici VB v Benešově. Jednalo se o 57 letého občana z NDR, který se chtěl ilegálně dostat přes hranice.

Dne 13. března se konal v Benešově ples Pohraniční stráž, který organizovala rPS Černé Údolí. Přišlo přes 250 návštěvníků a tancovalo se až do rána. Ples přispěl k dobrým vztahům mezi pohraničníky a civilním obyvatelstvem.

Dne 10. srpna ve 23:00 hod. zjistil pátrač na náměstí v Benešově nápadnou rodinu s dětmi. Věnoval jim pozornost a zjistil, že mezi sebou hovoří německy. Zavolal na rotu a přijela poplachová hlídka, která je odvezla na rotu. Mezi věcmi měli dalekohled a v hadru zabalené štípací kleště. Při větší prohlídce byl u nich nalezen velmi podrobný plánek přechodu přes státní hranice v prostoru Mlýnského rybníka. Manželé se poté přiznali k přechodu hranic. Dodatečně se zjistilo, že muž se již jednou pokoušel o přechod hranic v prostoru Lipna, kde byl zadržen.

Dne 16. srpna přijel do Pohorské Vsi Jan Lach a ubytoval se u známého. Mezi občany nebudil pozornost, protože tam byl na návštěvě již několikrát. Čas trávil sběrem lesních plodin a současně prováděl průzkum v okolí signální stěny. Za dva dny se rozloučil, že odjíždí, ale místo odjezdu to vzal rovnou k signální stěně. Měl od známých dobré informace o signální stěně, a tak se mu podařilo projít vraty na úseku P-8 bez podání signálu. Po setmění dorazil do prostoru Stříbrných Hutí, kde se ještě nacházela stará trasa signální stěny, přespal poblíž a ráno dezorientován se vydal opačným směrem do vnitrozemí. Dostal se na starou Polku k úseku P-4, šel podél ní a našel vhodné místo na úseku P-5, kde se pokusil stěnu překonat. Způsobil však signál a v 11:32 hod. byl zadržen z rot vyslanou poplachovou hlídkou.

V polovině října došel na rotu dopis:

Mnoho díky za milé přijetí i pomoc při návštěvě Žofínského pralesa. Další úspěchy při ochraně státních hranic všem příslušníkům útvaru srdečně přeji pracovníci Jihočeského biologického centra ČSAV.

7. října 1982 Doc.Dr. K. Nečásek CSc.

Prostor Žofínského pralesa občas navštěvovali pracovníci ČSAV, pro které byl prales velkým zdrojem bádání a výzkumu. S platnou propustkou do hraničního pásma a dohledem strážců hranic, aby v prostoru se líp orientovali, a aby nezabloudili.

Rok 1983

Dne 7. dubna přijeli do Benešova dva občané NDR, kteří byli poté sledováni pátračem. Osoby postupovaly po cestě směrem na Černé Údolí a pátračovi se ztratily. Byl vyhlášen pohraniční poplach a zakrytá levá strana rot Černé Údolí a pravá strana sousední rot Šejby, protože osoby patrně směřovaly do Horní Stropnice. Pátrání po osobách prováděly pátrací skupiny obou rot. Úspěšná byla nakonec pátrací skupina rot Černé Údolí, osoby byly nalezeny spící v lese. Byly zadrženy a předvedeny na rotu, kde se druhý den přiznaly k ilegálnímu pokusu o přechod státní hranice.

Dne 19. dubna v 01:45 hod. zjistila prověřková hlídka kpt. Jindruška, z operačního oddělení brigády Č.Budějovice, zaspání voj. Janošova. Ten nastoupil službu v 01:00 hod. a byl určen jako kontrolní hlídka na stanoviště Prior. Přišel na stanoviště, vystřídal hlídku a asi v 01:30 hod. si sedl na lavičku v autobusové čekárně a po chvíli usnul. Probuzen byl kontrolním orgánem, který jej nechal ihned vystřídat.

Dne 29. května v odpoledních hodinách došlo k zadržení na stanovišti Prior občana Holého z Teplic. Chtěl se nepozorovaně dostat až k signální stěně a tu podlézt korytem říčky Černé. Informaci o zabezpečení hranice dostal Holý v psychiatrické léčebně v Plzni od vojáků, kteří se tam léčili. Holý byl narkoman, nikde nepracoval a měl podmíněný trest. Ke svému činu ilegálně opustit republiku se přiznal.

Dne 9. června došlo k zadržení dvou velmi pohledných občanek NDR Bettiny Leschke a Debory Bubener. Slečny přijely do Prahy a pak pokračovaly autostopem do Českých Budějovic, kde přespaly v hotelu Zvon. Druhý den pokračovaly stopem do Kaplice, Benešova, kde byly zjištěny pátračem rot. Ten uvědomil rotu a slečny byly zadrženy poplachovou hlídkou.

Dne 25. dubna ve večerních hodinách 23:40 hod. přišli na rotu manželé z Černého Údolí, že jejich syn se nevrátil z práce. Pracoval na nedaleké pile v Uhlišti. Matka sdělila operačnímu důstojníkovi prap. Lichvárovi, že se jim taky ztratily štafle, které si jejich syn dělal, aby mohl vyčistit okapové žlaby. Operační důstojník vyslal z rot poplachovou hlídku na styk s rotou Šejby, která měla postupovat podél signální stěny a provádět její kontrolu. Z rot vyšla hlídka kynologa rot. des. Závodného, psovoda voj. Hojsáka se služebním psem Sirou, a ta měla provádět kontrolu signální stěny od rot ke styku s rotou Šejby. V prostoru vrat L-10 našli přistavené štafle u vrat a stopy na kontrolním orném pásu po jedné osobě směrem do zahraničí. Sira byla nasazena na stopu, ale brzy jí ztratila. Mezitím dorazila poplachová hlídka a obě ženy prováděly kruhové vyhledávání stopy, kterou občas našly, ale po pár metrech jí zase ztratily. Na rotě byl vyhlášen pohraniční poplach a do terénu vyjely pohraniční hlídky. Hlídky se služebními psy se snažily najít stopu v pravděpodobném směru, ale bezvýsledně. Do prostoru byly povolány pátrací skupiny z rot kaplického praporu a prohledával se úsek. K ránu zkratoval úsek P-12 a náhradní poplachová hlídka zjistila narušení do vnitrozemí. Pes postupoval po stopě až ke korytu říčky Černá, kde jí ztratil. Mezitím nastoupil do služby pátrač voj. Suchánek a ten na cestě do Černého Údolí hledaného mladíka zadržel. Jednalo se o Františka K., který si večer připravil štafle do lesa a v noci pomocí nich překonal signální stěnu bez zkratu. Poté postupoval v nočních hodinách v pravděpodobném směru k hranicím. Za sebou sypal pepř, aby znemožnil stopování psů. K pokusu o přechod státních hranic se přiznal a důvod uvádí, že se chtěl vyhnout nástupu vojenské služby.

Výpověď zadrženého Františka K.

„Měl jsem nastoupit vojenskou službu. Od svého bratra a kamarádů jsem slyšel o šikaně na vojně, že je to tam velmi kruté. Tak jsem se rozhodl, že uteču do Rakouska a od vojny budu mít klid. Občas jsem se dostal do prostoru u drátů a přemýšlel jsem, jak je překonat. Chtělo by to žebřík, který by mi pomohl přes dráty. Doma jsem si jej zhotovil a při tázání matky, co s ním budu dělat, jsem jí sdělil, že budu čistit okapové žlaby. Dál se mě už na nic neptala. Dne 25. Dubna jsem odjel na mém malém motocyklu k Velkému Jindřichovu, kde jsem motocykl ukryl do houští. Pozoroval jsem terén a přemýšlel, kudy bude asi nejlepší se dostat přes dráty.

Dostal jsem se do Malého Jindřichova a ve skrytu pozoroval, zdali neuvidím pohraniční hlídky. Pak jsem se vrátil do Černého Údolí ke křižovatce cest, kde jsem měl v houští ukryt žebřík a batoh se svými věcmi. Asi v 20:30 hod. jsem z houští vytáhl žebřík, který jsem si tam ukryl minulého dne a postupoval po polní cestě vzhůru k drátům. Dostal jsem se k nim a asi půl metru před oplocenkou jsem zjistil natažený drát, který vedl k pouzdru, kde byla světlice. Drát jsem podlehl a táhl za sebou žebřík. Dostal jsem se k drátům a přes ně jsem přehodil batoh s věcmi. Těsně u drátů jsem postavil žebřík a podložil jej kameny, aby se neviklal. Vylezl jsem na žebřík a z něj skočil přes dráty na druhou stranu. Vzal jsem si batoh, z něj vyndal sáček s pepřem a sypal jej za sebou. Ten měl znesnadnit pronásledování psů. Dostal jsem se k potoku a chvíli šel jejím korytem. Pak jsem pokračoval po pěšině do kopce, kde byl posed. U něj jsem se stočil doleva a pak doprava. Asi po hodině jsem se dostal k drátům, které jsem přešel pomocí kůlu, který jsem zapřel na kraji do vrat. Po kůlu jsem vylezl nahoru a znovu skočil na druhou stranu. Po překonání drátů jsem narazil na oplocenku, a když jsem chtěl otevřít její vrátka, vyletěla světlice. Toho jsem se zalekl a začal utíkat rovně od vrat a asi po půl kilometru jsem z cesty uhnul doleva a vylezl na strom, kde jsem se ukryl. To už jsem poznal, že se nacházím v prostoru Žofína na československém území. Tento prostor jsem poznal, protože jsem zde několikrát byl. Asi za deset minut dorazila hlídka se psem. Já jsem seděl na stromě ukrytý a čekal jsem, co se bude dít. Během té doby prošli kolem vojáci, a když byl klid, tak jsem slezl ze stromu a po potoce jsem šel domů do Černého Údolí. To už jsem věděl, že můj útěk se nezdařil. Na cestě jsem byl zadržen hlídkou PS. Kdybych postupoval více vlevo, státní hranici bych určitě překonal. V případě, že bych se dostal do Rakouska, chtěl jsem si tam najít zaměstnání a pracovat tam. O své cestě jsem s nikým nemluvil a znovu uvádím, že důvodem mého útěku byla skutečnost, že jsem se obával výkonu vojenské služby. Na svoji obhajobu bych chtěl říci jen tolik, že dnes bych již nic takového neudělal, že to nemá smysl a svého činu lituji.“

Zdroj: ABS Kanice- vyšetřovací spis Františka K. ze dne 27.4 1983

Vzpomínka přímého účastníka psovoda M. Hojsáka

Tehdy jsem se vrátil z večerního kápíčka, další službu jsem měl mít až ráno a těšil se do postele. Sotva jsem zalehl a přicházel spánek, tak jsem byl probuzen dozorcím, že mám jít ihned za operákem. Se Zdeňkem, naším kynologem roty a s kluky z poplachovky jsme měli jít prověřit levou stranu drátů. Na rotu dorazili rodiče jednoho kluka z vesnice, že není doma a zmizel i žebřík. Operáka měl Štefan Lichvár a ten rychle rozhodl o kontrole drátů. Kluci z poplachovky odjeli na styk s Šejbama k Mlýňáku a já se Sirou a Zdeňkem jsme vyrazili od roty podél drátů proti klukům z poplachovky. Siru jsem měl na dlouhém stopovacím vodítku a prosvěcovali jsme baterkami dráty. Blížil se konec vesnice a tam vedla signálka přes potok a procházela mladou smrčínou, kde byla vrata, kterým se říkalo SHV-Stropanice-Hojná Voda. Najednou Sira začala mávat ocasem a silně táhla vpřed. Posvítíl jsem více baterkou kupředu a přímo u vrat stál žebřík. Dali jsme se do běhu a stáli u žebříku. Podařilo se nám dostat přes dráty proslápnutím a to už Sira táhla vpřed. Chytla stopu a Zdenek volal poznaček na rotu. Stopa nebyla stará, snad hodinu i noční počasí s trochou vlhkostí vzduchu, což bylo ideální. Před námi bylo příkré stoupání do kopce na Jelením vrchu a tu se stopa stočila doleva. Přeběhli jsme Mlýnský potok a najednou se Sira zastavila a začala frkat a my jsme poznali, že ten pacholek sypal za sebou pepř. Udělali jsme větší oblouk, Siře jsem umyl čumák v potoce a začali vyhledávat stopu. To už dorazili kluci z poplachovky a zkoumali jsme ztracenou stopu společně. Vědomí, že kluci z roty už zakryli čáru, nás trochu hřálo. Rozdělili jsme se a já se Sirou a se Zbyňkem z poplachovky jsme vyrazili podél potoka a kynolog Zdeněk s Láďou a psem Ditou to vzali šikmo na Jelení hřbet. My jsme propátrávali břehy

potoka a dostali se až k Mlýňáku, kde jsme situaci zahlásili. Operák nás poslal ke starým drátům a k demarkaci kterou jsme měli prověřit a dojít až k HM IV/16 a pak přes Stříbrný vrch dojít na stanoviště Polka a tam zahlásit situaci. Pokud jsme byli v pohybu, ale jak jsme se zastavili, tak jsme pociťovali zimu a chlad. Zbyněk za mnou pořád hučel, že my staří se plahočíme v terénu a mladí jsou někde v teple za stromy. Došli jsme k čáře, zhasli baterky a šli po pěšině. Sira byla v klidu a my jsme věděli, že ten pacholek zatím přes čáru nešel. Čáru jsme prošli a byl klid. Došli jsme na Polku a odtud jsme situaci zahlásili na rotu. Operák nám sdělil, že máme jít na Pivonické skály a tam střežit. Kluci z hlásky PVOS nám uvařili čaj a my se jím trochu zahřáli. Po občerstvení jsme vyrazili na lom a tam střežili. Sira zalehla a usnula. Měla na to právo. Měla deset roků a zažádal jsem o její odvelení do civilního života se mnou. Bylo mi vyhověno. Když obloha začala světlát, přicházelo ráno a tu zazvonilo pojičko, že se máme stáhnout k hlásce a přijede pro nás auto. Akce skončila, kluka zadrželi. Ten zoufalec v noci bloudil terénem a k ránu se dostal do prostoru Žofína, kde prolezl znovu dráty, tentokrát do vnitrozemí a před Černým Údolím byl zadržen pátračem. Dnes, když si vybavím jeho ubrečené oči a na rukou pouta, je mi ho líto. Tehdy jsme měli na něj vztek, protože místo spánku jsme v noci za zimy bloumali lesem. Měl proti nám velký náskok, a přesto shodou okolností se mu jeho útek nepovedl. Byla to taková nešťastná událost, protože jsme toho kluka znali a vídali jsme se s ním a zdravili. Trochu vzteku a lítosti. Vztek brzy vyprchal a zbyla lítost. Ani už nevím, co se s ním poté stalo. Šel jsem do civilu. Ještě jsem si vzpomněl na jednu událost, asi měsíc před odchodem do civilu. Večer jsem nastupoval do služby ke kontrole drátů a kápíčka. Šel se mnou mladý pohraničník a já jsem mu ukazoval kde co a jak. Došli jsme k Mlýnskému rybníku, což byl styk s rotou Šejby a měli chvíli čas. Docházela hlídka ze sousední roty Šejby a s klukama jsme chvíli sedli na pařezy a zakouřili si. Zanedlouho se za dráty ozval šramot. Byla noc, a tak jsme rozsvítili baterky a šli zjistit, o co se jedná. Směrem od zaniklé osady Lukov přicházela stará žena a bylo na pohled, že je velmi zmatená. Sakra bábi, co tady děláte, prohlásil jsem k ní. Ta jen pronesla Guten tag. Byl jsem nejstarší a tak jsem se ujal iniciativy. Šejbácké hlídce jsem řekl, aby volali na naší rotu, že za dráty je stará asi rakouská babka, že jí převedeme přes dráty a způsobíme zkrat. Prošlápl jsem dráty a vzniklým otvorem jsem pomohl bábi se přes ně dostat. Dostala napít trochu čaje, protože byla značně vyčerpaná. Lámovou češtinou nám sdělila, že byla písáčkou v Trhových Svinech a po válce byla odsunuta do Rakouska. Bydlela kousek za hranicí. Ten den si vyšla na houby a zabloudila. Nakonec se dostala do spárů pešáckých vrahounů, jak nás někteří potroublí písákové prezentují a my jsme jí zachránili život. Poplachovka přijela pro ní a odvezla jí na lesní správu do Černého Údolí, kde dostala teplý čaj, trochu najíst a po vysvětlení, že zabloudila usnula. Ráno jí odvezl náš UAZ na hraniční přechod do Českých Velenic, kde si jí vyzvedl její syn. Siru jsem si vzal do civilu a šťastně dožila stáří. Když si po letech na ni vzpomenu, co jsme spolu prožili na čáře a pak její odchod, tak mám v očích slzy. Dožila se důstojného věku 13. Let a odešla důstojně. Tohle v dnešní době může pochopit jen člověk, který poznal hloubku přátelství člověka a psa. Tím jsem dopsal vzpomínky na čáru a hlavně na Siru, svou věrnou čtyřnohou družku a mám v očích plno slz, nikdy na ní nezapomenu.

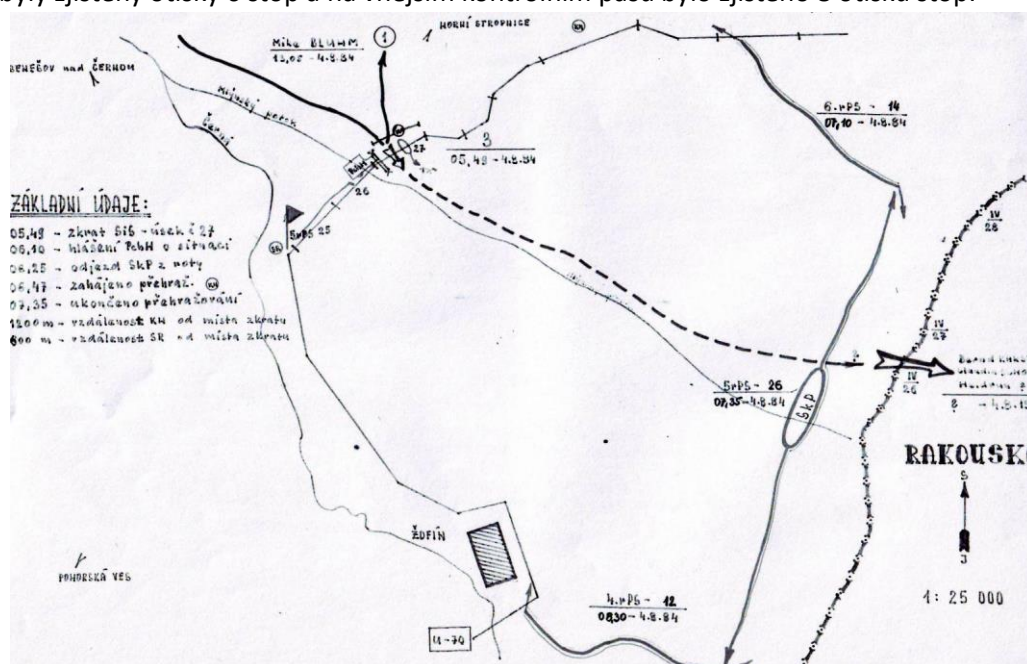
PS: Pamětník: „Frantovi K. se splnil sen. Žije a pracuje v Rakousku, jak si přál.“

Rok 1984

Dne 29. dubna v odpoledních hodinách podal informaci pomocník PS, že v prostoru Benešova zjistil neznámou osobu hovořící polsky. Do Benešova byla vyslána hlídka, ale ta dotyčného nenašla. Byla vyhlášena pohraniční akce a prostor v okolí Benešova byl propátráván. Ve 20:10 hod. byla neznámá osoba zadržena. Muž nejprve předstíral, že je hluchoněmý, ale později se přiznal, že chtěl přes hranice. Jednalo se o občana Polska.

Dne 7. července zběhl se svou milenkou a dcerou mjr. Bedřich Vorlíček u 16. rPS Artoleč do Rakouska. Jelikož se jednalo o osobu znalou systému ochrany státních hranic u 15. bPS a 4. bPS, bylo přistoupeno k úpravě úseků rot. Do té doby měly rotu levou a pravou stranu úseků a poté byl jen plný počet. Rota Černé Údolí měla poté 34. úseků signální stěny.

Dne 4. srpna v 05:49 hod. došlo k podání signálu na úseku 27. Do prostoru vyjela z rotu poplachová hlídka. Po příjezdu do zkratovaného úseku hlídka provedla zásah na vnější straně signální stěny, což byl prostor za signální stěnou směrem do zahraničí, až na konec úseku a při kontrole vnitřní strany signální stěny byly zjištěny příznaky narušení, na sedmém poli zkratovaného úseku byly vodiče 8 a 9 v trvale signálním stavu a na vodiči 10 byl zachycen útržek látky modré barvy, na vnitřním kontrolním pásu byly zjištěny otisky 6 stop a na vnějším kontrolním pásu bylo zjištěno 8 otisků stop.

Co situaci předcházelo?

Asi před půl rokem se Mike Bluhm domluvil s kamarádem Bernardem Karstenem, že by společně mohli uprchnout do zahraničí. Vybrali si Československo a to prostor Novohradských hor v jižních Čechách, protože předpokládali, že prostor je zalesněn a málo osídlen. Z NDR vyjeli v noci 30.7. 1984 vlakem do Prahy přes hraniční přechod v Děčíně. Do Prahy přijeli v ranních hodinách. Sebou měli každý 200 východoněmeckých marek a 2 400 Kč. V Praze se zdrželi do 2. srpna, kde se seznámili s dvěma slečnami z NDR, kterým se svěřili, že chtějí ilegálně přes hranice do Rakouska. Slečny s nimi souhlasily a odpoledním vlakem všichni odjeli do Českých Budějovic. Přijeli ve večerních hodinách, a ubytovali se v hotelu Zvon. Druhý den si prohlédli město a odpoledne odjeli vlakem do Kaplice. Ve vlaku kontrolní hlídce sdělili, že jedou na Lipno. V 18:20 hod. vystoupili z vlaku v Kaplici a navštívili restauraci, kde se zdrželi při občerstvení asi 20 minut. Pak se vydali pěšky směrem k Besednici, kde stopli dva mladíky na motocyklech a nechali se odvézt do Benešova nad Černou. Odtud postupovali lesním masívem a řídili se podle mapy a kompasu. Celou noc nespali, šli lesem a chvílemi odpočívali. Po vyjití z lesa asi kolem 05:30 hod. se dostali na cestu a kousek po ní šli. U křižovatky odbočili a dostali se k signální stěně. Karsten přešel první plot, oplocenku proti zvěři, za ním šla Heidrum a ta zavadila o drát a vyletěla světlice. Blum se zalekl a vrátil se zpět do vnitrozemí, kde bloudil terénem, v 12:45 hod. byl na stanovišti Prior zadržen pohraniční hlídkou voj. Čičmancem. Druhá slečna Claudia Schon přešla za Heidrum Doring a s Bernardem Karstenem běželi pravděpodobným směrem k státním hranicím.

Při zjištění narušení signální stěny byla na stopu nasazena služební fena Dita, která stopu nezachytila, a proto byla na pomoc přivolána služební fena Asta, která taky měla potíže s vyhledání stopy. Na rotě byl vyhlášen pohraniční poplach a hlídky vyjely z roty zakrýt státní hranici. Souběžně byly informovány sousední pohraniční rot, které provedly přehrazení narušitelům. Rota Šejby zaujala čáru překrytí na styku rot od Mlýnského rybníku k HM IV/28, což byl stykový hraniční mezník a sousední rota napravo Cetviny provedla přehrazení od Žofína k HM IV/20. Při zadržení Mikeho Bluma, který vypověděl, že s ním šel jeho kamarád a dvě slečny. Prostor Jeleního hřbetu se začal propátrávat v nočních hodinách pátracími skupinami, které skončilo neúspěšně. Druhý den ráno se v propátrávání terénu pokračovalo. V 09:45 hod. bylo cestou přes OPK Dolní Dvořiště ověřeno, že v Rakousku byly zadrženy tři osoby NDR.

Vzpomínka bývalého velitele rot

Tehdy na operační den, kdy se stal proryv, plánoval služby právě staršina, který měl operačního důstojníka. Dosti mě překvapilo, že nějak opomněl naplánovat stanoviště SHV- Stropnice-Hojná Voda, což byl takový posed u křižovatky cest, který byl zamaskován, a přes den obsazován jednočlennou hlídkou. Z posedu bylo dobře vidět i na prostor vrat úseku č. 27, kde došlo k narušení. Z výpovědi zadrženého museli právě kolem toho posedu projít. Pokud by tam byla hlídka, byli by zadrženi. Dále při signálu nebylo splněno základní pravidlo, vyslat skupinu překrytí na starou trasu DZ, což byla stanovená varianta a byl by přehrazen pravděpodobný směr narušitelů. Byl jsem informován o situaci a přijelo pro mě domů auto. Na rotě už byl velitel brigády plk. Alois Kroupa, který se ujal řízení pohraniční akce. Stáhl z pohraničních rot pátrací skupiny a propátrával se terén Jeleního hřbetu. Druhý den provedl vyhledání stop praporní kynolog prap. Matějka s psovodem a služebním psem Nortem z 2. rPS Dolní Dvořiště a bylo konstatováno, že narušitelé uskutečnili proryv státní hranice v prostoru HM IV/25-26.

Podle názoru praporního kynologa služební fena Dita stopu nevzala, protože byla v prvním cyklu hárání a jedna ze slečen měla menstruaci, což mohlo vést k nervozitě feny a její neochotě stopu vypracovat. Velitel brigády tento argument přímo omítl. Prap. Matějka ale později provedl pokus k ověření své teorie. Nechal našlápnout stopu menstrující ženě a na její stopu nasadil hárající fenu v prvním cyklu hárání. Fena skutečně stopu nevzala. Pokud by byly splněny stanovené pokyny a postupy při narušení signální stěny a včas vyslána skupina překrytí, byli by narušitelé velmi pravděpodobně zadrženi.

Rok 1985

Dne 7. května v 21:00 hod. byl zadržen narušitel státní hranice Vojtěch Půda pro pokus o ilegální opuštění republiky v rámci pátrání po pohřešované osobě, která způsobila signál na úseku č. 34, dne 5. Května ve 23:15 hod.

Dne 20. dubna v ranních hodinách odjel Vojtěch Půda z Krnova na svém motocyklu Jawa ČZ 350 po trase Bruntál - Nový Jičín – Brno - Jindřichův Hradec - Borovany. Tam dorazil ve večerní době. Druhého dne odjel na Trhové Sviny - Nové Hradky a Horní Stropnice, kde se zdržoval na různých místech. Přespával v senicích a stozích slámy. Dne 5. května se zlepšilo počasí, vydal se pěšky k signální stěně k úseku č.34. Motocykl zanechal opodál ve křoví a k překonání signální stěny si připravil provizorní žebřík a k překonání kontrolního pásu použil položených kamenů. Po sobě zanechal stopy v hlíně. Na signální stěně provedl odizolování oček na prvním úseku, pak si připravil žebřík, který opřel o těčko, což byl půlený vodorovný kůl na hlavním kůlu ve tvaru T. Přehodil přes signálku batoh, po žebříku vylezl na těčko, které se pod jeho tíhou vyhnulo do vnitrozemí k lesu, a dopadl na vnitřní kontrolní

pás. V té době uslyšel hukot přijíždějícího auta poplachové hlídky, proto vzal žebřík, který hodil do křoví a utíkal ve směru k Horní Stropnici. Po setmění pokračoval podle buzoly na západ k osadě Klení, kde zůstal v úkrytu. Ten za tmy opustil a postupoval pěšky po silnici k Benešovu nad Černou, kde byl zadržen. Během svého postupu k signální stěně a při útěku do vnitrozemí použil několika záludností mj. sypaní pepře k znemožnění pachové práce služebních psů. Měl u sebe automapu, buzolu, izolepu, 11 000 Kčs. Chtěl se dostat do Rakouska a poté do USA k příbuzným. Měl znalosti o funkčnosti signální stěny, používání služebních psů při ochraně státních hranic, které získal od svých spoluvězňů a částečným průzkumem u státní hranice. Při samotném zadržení se choval velmi agresivně. Jeho motocykl byl uložen v garáži pohraniční roty.

Dne 16. května, ve večerních hodinách voj. Satora a voj. Křesadla odcizili z garáže motocykl, který patřil narušiteli Pudovi a s ním jeli do Pohorské Vsi do hostince. Tam požili větší množství alkoholu a vraceli se zpět na rotu. Na stanovišti Prior voj. Satora nezvládl řízení a v plné rychlosti narazil do stromu. Utrpěl velmi těžké zranění a jeho následkům podlehl. Voj. Křesadla utrpěl lehké zranění, které bylo brzy vyléčeno. Voj. Satora byl u roty zařazen jako kuchař a voj. Křesadla byl psovodem.

Dne 28. května ve večerních hodinách byl nahlášen pátrači roty svob. Šťastnému, který vykonával službu v Benešově poznatek od žáka ZDŠ, že se jej osoby romského původu vyptávaly, jak daleko je hranice. Pátrač poznatek volal ihned na rotu, kde byl vyhlášen pohraniční poplach, a pohraniční hlídky vyjely zakrýt hranici na trase signální stěny. Také sousední rotu Šejby zakryla pravou část svého úseku.

Šetřením bylo zjištěno, že čtyři osoby romského původu pracovaly pro Místní národní výbor v Benešově a prováděly výkopové práce a pokládání kabelů. Jeden z nich vykonával vojenskou službu u bPS Bratislava a tak se chtěli ubezpečit, že tento prostor neznají. Zájem o místa kolem státní hranice jim nebyl prokázán a tak přijatá opatření byla ve 22:30 hod. zrušena.

Dne 13. září byl po deseti letech služby v Černém Údolí odvolán z funkce velitele rPS mjr. Jaroslav Babáček a současně byl ustanoven do funkce důstojníka 15. bPS v Českých Budějovicích. Novým velitelem roty se stal kpt. Jaromír Trpělka.

Rok 1986:

Dne 6. června ve večerních hodinách se tři pohraničníci převlékli do civilních oděvů, které měli připraveny k odchodu do civilu a odešli do hostince v Pohorské Vsi. Tam vypili větší množství alkoholu a nakoupili alkohol i pro pohraničníky roty. Poté vnikli do ubytovny Státního statku, kde byli ubytováni vojáci z VÚ - Český Krumlov, kteří tam jako brigádníci vykonávali zemědělské práce. Došlo mezi nimi k potyčce a ničení ubytovny. Za své jednání byli vojenským soudem v Českých Budějovicích odsouzeni k nepodmíněnému trestu odnětí svobody voj. Fojtík a voj. Szutyanyi na 13 měsíců a voj. Halas na 12 měsíců. Následně bylo přemístěno sedmnácti pohraničníků z roty a další byli kázeňsky potrestáni velitelem brigády. Došlo opětovně k personálním změnám a novým velitelem roty se stal mjr. Alois Vanduch

Tento rok byl po stránce ochrany státní hranice zcela vyjíměčný. Nebyl zadržen ani jeden narušitel a nikdo nepřekročil státní hranici ilegálně.

Stanoviště pohraničních hlídek:

1 VS- rota PS-slужby na rotě- dozorčí, pomocník dozorčího, dozorčí signálního přístroje, stráž roty, kuchaři atd.

2 Mlýnský rybník- sloužilo se jen občas a při zesílené ochraně SH

3 Prior- nepřetržitě stanoviště- kontrola osob a aut na křižovatce cest z Benešova k Pohorské Vsi a k Černému Údolí

4 ŽTZ - pravá strana- kontrola DZ a KP dvakrát denně - ráno a navečer

5 TZ- levá strana - kontrola DZ a KP dvakrát denně - ráno a navečer

6 Žofín - sloužilo se jen výjimečně při zesílené ochraně SH

7 TH - levá strana - technická hlídka na práci na DZ

8 TH - pravá strana - technická hlídka na práci na DZ

9 Průzkum Jindřichov - psodovský průzkum levé strany

10 Průzkum Černá - psodovský průzkum pravé strany

Úseky roty pro zakrytí DZ:

1,2 styk s rotou Cetviny

17 Lom DZ

3,4 stanoviště Smrky

19 Sýkorka

5 stanoviště Polka

20, 21, 22 Lom DZ

6,7, 8, 9 Pivonice

27 SHV křižovatka cest k Holandu

9,10 Okružní cesta

28, 29 Starý Holand vrata

12 Žofín

30,31 Rozhraní okresu ČK- ČB

13 Aiben vrata

32 Stanoviště Filipínka

15 Šmocrárna

33, 34 Lom DZ

Rok 1987

Přes velké kádrové opatření nedošlo na počátku roku ke zlepšení plnění stanovených úkolů a rota je zařazována jako jedna z nejslabších u brigády. Významným opatřením tohoto roku bylo vyhlášení rozkazu náčelníka HS PS OSH o zkvalitnění ochrany státních hranic. Prvořadým úkolem je posílení důvěry a dobrých vztahů se sousedními kapitalistickými státy.

Průběh státní hranice byl doplněn bílými kůly s červeným vrcholem, aby byl zřetelnější a necházelo k jejímu náhodnému překračování.

Dne 26. září ve 13:00 hod. došlo ke zkratu na úseku č. 28 a do místa k prověření vyjela z rotы poplachová hlídka, která po příjezdu zjistila prostříhanou osnovu v signální stěně a stopy na kontrolním orném pásu. Na stopu byl nasazen služební pes a ten po chvíli zadržel dvojici občanů NDR muže a ženu, kteří se pokoušeli o přechod státních hranic do Rakouska.

Rok 1988:

Dne 7. dubna zjistil pátrač při výkonu služby v Benešově, výskyt občanky NDR, která se ubytovala u jednoho občana. Při ověřování jejich dokladu bylo zjištěno, že je po ní vyhlášeno pátrání. Byla

zadržena a při výslechu bylo zjištěno, že se pokoušela o přechod státních hranic do Rakouska v prostoru Černého Údolí.

Dne 14. června v 17:30 hod. došlo ke zkratu na úseku č. 27 a do prostoru vyjela z rotu poplachová hlídka. Po příjezdu zjistila stopy na kontrolním pásu a služební pes poté postupoval po stopě narušitelů. Zadržení byli asi 800 m za signální stěnou proti HM IV/24. Dva narušitelé přijeli z NDR vlakem do Karlových Varů a do Českých Budějovic, kde poté pokračovali vlakem do Českého Krumlova. Z něj vyšli pěšky do Kaplice, kde se v restauraci občerstvili na další cestu. Šli směrem na Černé Údolí. Orientovali se podle mapy a podle toku říčky Černé. Dostali se až k signální stěně k úseku č. 27, kterou překonali a na kontrolním pásu zanechali stopy.

Dne 24. června, asi 1 km před stanovištěm Filipínka byli zadrženi dva občané NDR, kteří tvrdili, že zabloudili. Pobyt v blízkosti státních hranic nemohli řádně zdůvodnit a výpovědi stále měnili a prý si jen chtěli prohlédnout státní hranici.

Služební psi:

HEKTOR- H-2, 1. Pes PchH, pátrací skupina, kontrolní hlídka, průzkumy,

ESO- H-2, Pes PchH, kontrolní hlídka, průzkumy,

ZORO- P-1, 1. Pes PchH, pátrací skupina, kontrolní hlídka, průzkumy,

ENNO- P-1, 1. Pes PchH, pátrací skupina, kontrolní hlídka, průzkumy,

NORBO- H-1, náhradní poplachovka, kontrolní hlídka, průzkumy,

GRAM- H-1, kontrolní hlídka, průzkumy v celém úseku

DERY- H-1, 2. Pes v poplachové hlídce, kontrolní hlídka, průzkumy,

DAR- H-2, 2. Pes v poplachové hlídce, kontrolní hlídka, průzkumy,

GRAND- H-1, kontrolní hlídka, průzkumy,

MOLO- H-1, 2. Pes v poplachové hlídce, kontrolní hlídka, průzkumy,

ASTOR- H-1, odvelen do poddůstojnické školy

DON- H-1, 2. Pes v poplachové hlídce, kontrolní hlídka, průzkumy,

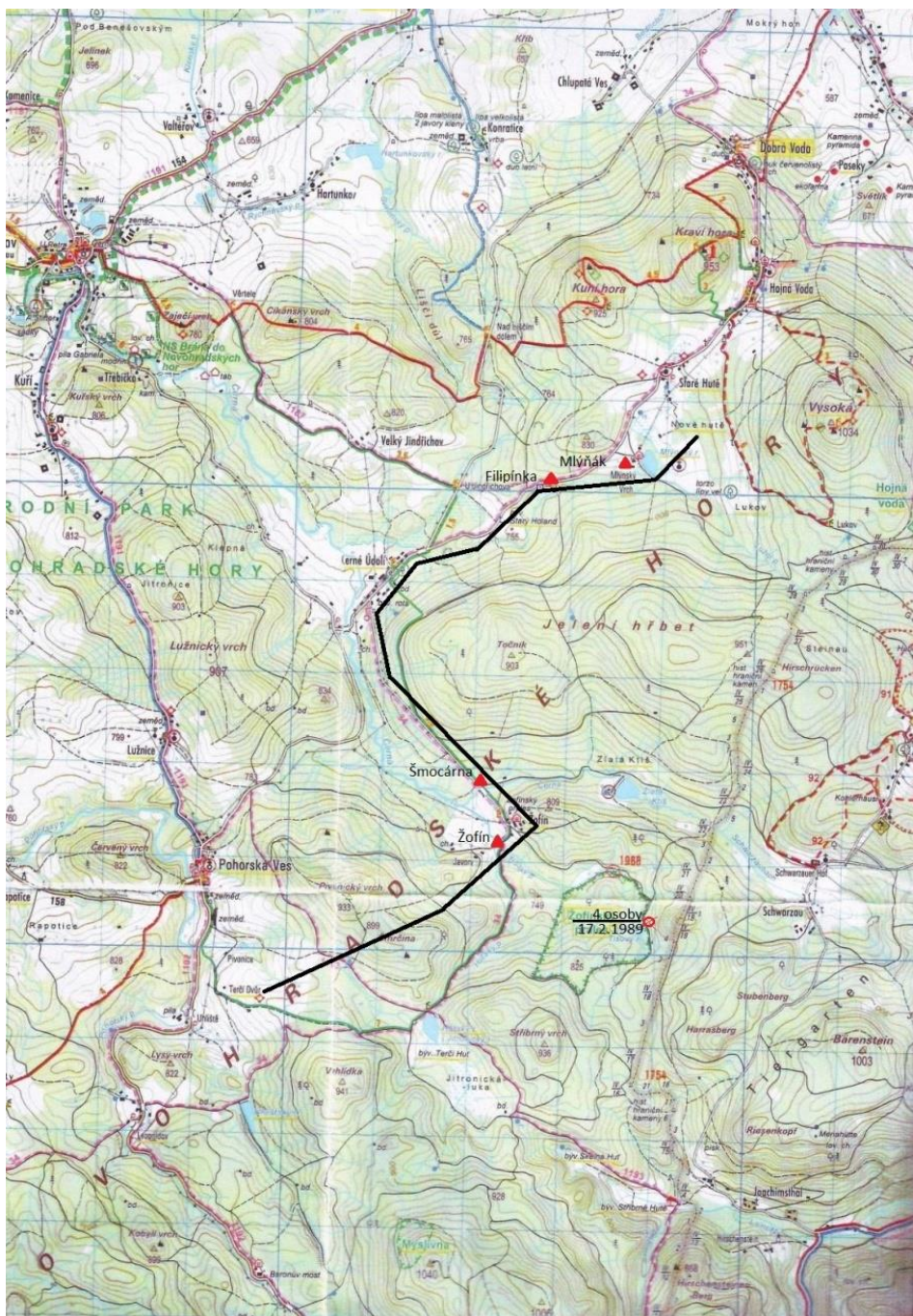
Rok 1988 znamenal pro rotu značný nárůst pokusů o narušení státní hranice. Byli zadrženi dva občané ČSSR, dva občané PLR a třináct občanů NDR. Výsledky v ochraně státních hranic byly velmi dobré, ale chod rotu narušovala nekázeň a slabá organizace života u rot. Rota hodnocena jako jedna z nejslabších. Začaly přípravy na rekonstrukci signální stěny, která proběhne v příštím roce.

Rok 1989:

Pohraničnické štěstí a mistrovství v jednom.

Stalo se to 17. února 1989. Byla sobota, mrazivé ráno kdy dozorčí důstojník rotu vyslal hlídky na pravou a levou stranu úseku střeženého pohraniční rotou Černé Údolí. Hlídky měly za úkol provést průzkum ve vnitrozemí a následně i kontrolu kontrolního pásu, který pokrýval sníh, spolu s kontrolními zkraty kterými se ověřovala funkčnost jednotlivých úseků signální stěny. Hlídka, která byla vyslána k průzkumu levé části úseku pohraniční rotu, na styk se sousední rotou Šejby, nezjistila během postupu žádné poznatky o výskytu osob a tak došla až do prostoru rozhraní

pohraničních rot a zahájila kontrolu kontrolního orného pásu a zkušební zkratky jednotlivých úseků v součinnosti s dozorčím signálního přístroje. Při příchodu do prostoru Filipínka v 07:42 hod. zjistila, že v signální stěně úseku č. 33 je posunutím ostnatých drátů vytvořena meze, kterou neznámí pachatelé prolezli na druhou stranu signální stěny. V místě byly také nalezeny stopy směřující ke státní hranici do Rakouska. Ihned po vyhodnocení stop informovala hlídka dozorčího důstojníka rot o situaci a zahájila pronásledování po stopách s využitím služebního psa. Dozorčí důstojník roty ihned vyhlásil na pohraniční rotě poplach a vyslal skupinu překrytí, aby přehradila pravděpodobný směr postupu narušitelů ke státní hranici, která se nachází cca 4 km od místa překonání signální stěny v hornatém a zalesněném terénu Jeleního hřbetu. Dále vyslal boční clonu na lesní cestu ze Šmocárny směrem k HM IV/23. O situaci informoval rovněž odpovědného důstojníka praporu v kaplici, který nabídl veškerou pomoc a vyslal pohraničnický z rot Cetviny k provedení dalších opatření. Mezi tím pronásledující hlídka ohlásila dosažení prostoru boční clony a pokračování pronásledování jižním směrem. Dozorčí důstojník vyhlásil opětovně pohraniční poplach a vyslal další clonu na směr Žofín – Tisový rybník. V té době se na rotu dostavil velitel praporu, který se cestou na svou chalupu zastavil na praporu v Kaplici,

Mapa úseku rPS Černé Údolí s vyznačením průběhu SiS (černá čára) a hlavními strážními stanovišti a s vyznačením místa zadržení čtyřčlenné rodiny čs. občanů ze dne 17.2. 1989.

kde byl informován o situaci a přijel pomoci. V té době už však pronásledující hlídka ohlásila zadržení čtyř osob, které se skrývaly v boudě lesních dělníků. Pronásledující hlídka vypracovala se služebním psem stopu v délce 7 km, což byl výborný výkon. Velitel praporu spolu s dozorčím důstojníkem se přesunuli do místa zadržení, kde vyhodnotili situaci a nařídili eskortu osob do Černého Údolí na lesní správu, kde byly provedeny prvotní úkony trestního řízení. Zadržené osoby byli muž, žena a dvě děti ve věku asi 7 a 4 roky. Muž při výslechu uvedl, že je nespokojený s životem v Československu kde nedostatečně může uplatnit své schopnosti a tak se rozhodl nelegálně přejít do Rakouska. K tomu přemluvil svou družku, která pocházela z Horní Stropnice a dříve pracovala jako lesní dělnice v hraničním pásmu. Spolu s ní vzal i její děti z důvodu získání výhod v uprchlickém táboře jako např. samostatná místnost na přespání. Při popisování trasy a pohybu v hraničním pásmu uvedl, že přijeli do pohraničí osobním automobilem (předchozí majitel auta byl důstojník PS) které odstavil v lese a dále postupovali k signální stěně, kde kolem 2 hod. ranní opatrně posunul dráty signální stěny, až vytvořil dostatečný otvor, kterým prolezli a pokračovali směrem ke stání hranici. Cestou ve tmě ztratili orientaci a tak postupovali jižním směrem, až byli unaveni a tak si chtěli odpočinout. Proto vnikli do boudy lesních dělníků, kde byli zadrženi. Státní hranice se nacházela nad místem zadržení cca 200 metrů ve svahu.

V tomto případě se jednalo skutečně o pohraničnické štěstí, kdy se osoby bez podání signálu na signální stěně pohybovaly asi 9 hodin v hraničním pásmu. Vzhledem ke ztrátě orientace, šly souběžně se státní hranicí, která vede jižním směrem. V jednom místě šly asi 50 metrů od ní, aniž by si toho všimly. Co se týče pohraničnického mistrovství, byl to především výkon hlídky, která zjistila a vyhodnotila správně stopy a pronásledovala osoby po celé dlouhé trase až do místa zadržení. Podíl na zadržení lze připočíst i ostatním pohraničnickům rot, kteří si plnili úkoly v rámci poplachové hlídky, překrytí clon v zimních podmínkách.

vt

Tlak narušitelů roty PS Černé Údolí:

1974- 5 osob zadrženo a 2 osoby uskutečnily proryv státních hranic

1975- 7 osob zadrženo a 1 osoba uskutečnila proryv SH

1976- 5 osob zadrženo a bez proryvu SH

1977- 7 osob zadrženo a bez proryvu SH

1978- 0 osob zadrženo a 1 osoba uskutečnila proryv SH

1979- 12 osob zadrženo a bez proryvu SH

1980- 3 osoby zadrženy a bez proryvu SH

1981- 5 osob zadrženo a bez proryvu SH

1982- 10 osob zadrženo a bez proryvu SH

1983- 14 osob zadrženo a bez proryvu SH

1984- 5 osob zadrženo a 3 osoby uskutečnily proryv SH

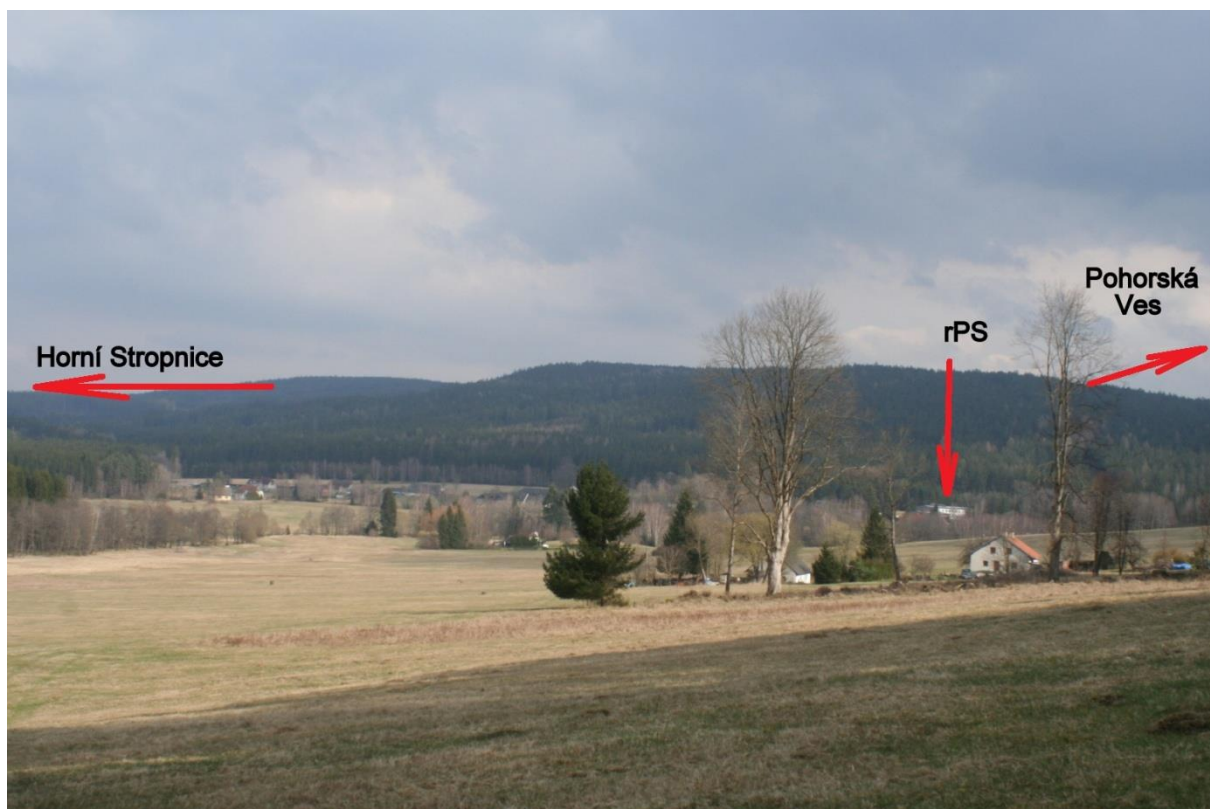
1985- 1 osoba zadržena a bez proryvu SH

1986- tento rok bez zadržení a bez proryvu SH

1987- 3 osoby zadrženy a bez proryvu SH

1988- 17 osob zadrženo a bez proryvu SH

1989- 6 osob zadrženo a bez proryvu SH

Pohled na Černé Údolí ze silnice Benešov nad Černou - Pohorská Ves

Rok 1990:

Dne 4.1. v 00:54 hod. byl podán signál na úseku č. 30 a z roty byla vyslána poplachová hlídka k jeho prověření. Po krátkém ohledání místa činu zahájila pronásledování po stopách za signální stěnou směrem ke státní hranici a krátce na to zadržela vojenského zběha voj. Petera Bodnára z PS útvaru Žandov. K zadržení došlo v čase 01:45 hod. ve vzdálenosti asi 2,5 km od SiS. Voj. Peter Bodnár sloužil od července do září 1988 právě na rotě Černé Údolí a k útěku do Rakouska využil znalosti prostředí a způsobu výkonu služby z doby, kdy zde sám sloužil. Ačkoli v inkriminované době byla SiS u roty už částečně stažena, na úseku č. 30 byla ještě plně funkční. Zadržený zběh byl ještě v ranních hodinách eskortován do Českých Budějovic.

Ke konci roku došlo ke změně režimu a změny se také týkaly i pohraničních rot. Bylo rozhodnuto o odstranění pohraničních zátarasů před státní hranicí. Začala se odstraňovat signální stěna, která byla před několika měsíci obnovena. Dráty s kůly se odstraňovaly od styku s rotou Šejby u Mlýnského rybníka a postupovalo se směrem ke styku s rotou Cetviny. Práce to byla velmi náročná a pokračovalo se v ní i v následujícím roce. Odstraňovaly se také pozorovatelné a vše co souviselo s pohraničními zátarasy. Zmizely také cedule POZOR HRANIČNÍ PÁSMO-VSTUP JEN NA POVOLENÍ. Několik cedulí si odnesli místní jako památku na Pohraniční stráž, která byla za dva roky zrušena. Změnil se také systém střežení státních hranic. Pohyblivé hlídky procházely po bývalé trase signální stěny a střežily na přístupových místech směrem ke státní hranici, což bylo na Stříbrných Hutích u HM IV/14, za Žofínem u cest k HM IV/20 a k HM IV/23

27. září 1991 byla Pohraniční stráž zrušena.

Novodobá historie ochrany státních hranic tedy začíná dnem 27. září 1991. Tehdy vstoupil v platnost zákon č. 333/1991 Sb. o Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie, který rušil platnost zákona č. 69/1951Sb. o ochraně státních hranic a zároveň taky ukončil činnost Pohraniční stráže a tím také vojenskou formu střežení státní hranice. Po zrušení Pohraniční stráže, státní hranice

začíná střežit Pohraniční policie. Jedná se o vojáky základní služby a s nimi střeží policisté Federálního policejního sboru – většinou bývalí vojáci z povolání PS.

Pohraniční policie odpovídala za ochranu „zelené“ hranice. K střežení hranice se používal standardní systém střežení formou převážně dvoučlenných hlídek s využitím hlídkových psů. Drátěné a betonové zátarasy byly z hranic odstraněny. Na komunikacích přetínajících státní hranici byly postupně instalovány zábrany, které měly zabránit nelegálnímu průjezdu přes státní hranice.

Stanice pohraniční policie střežila v té době úsek státní hranice od HM III/50 po HM IV/28. Jako hlavní směr pro případ nedovoleného překročení hranic byl vyhodnocen prostor kolem HM IV/4 a proto bylo v té době zaniklé vesnici Pohoří na Šumavě umístěno stanoviště a dále vybudována stanoviště na cestě vedoucí k státní hranici u křížku, a druhé poblíž HM IV/4. Další stanoviště byla vybudována u Tisového rybníku a na křižovatce vedoucí od Huťského rybníku na Stříbrnou huť.

Dne 1. 1. 1993 byl po rozpadu federace zrušen federální policejní sbor a jeho kompetence byly převedeny na policii České republiky. Již 21. 12. 1992 vstupuje v platnost zákon č. 26/1993 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti, a o opatřeních s tím souvisejících. Zákon doplňoval do zákona 283/1991Sb. o policii České republiky úkoly a pravomoci související s ochranou hranic a hraniční kontrolou. Vojáci základní služby však ještě plnili některé úkoly a jejich služba skončila definitivně v březnu 1993, kdy byli propuštěni poslední vojáci základní služby, kdy odešel z objektu v Černém Údolí poslední voják základní služby, který vytápěl budovu. Po jeho odchodu byla vypuštěna voda z topení a objekt uzavřen. Využívány byly pouze kotce, kde byli nadále služební psi.

Počátkem roku 1993 byla provedena redislokace jednotlivých OPP. Velení PP takto reagovalo na změnu situace způsobenou především těmito faktory:

1. snížení početního stavu policistů;
2. nevyhovující stav umístění bývalých rot pohraniční stráže, jejich velikost a s tím spojené náklady na jejich provoz, které odčerpávaly možnost použití finančních prostředků na jiné účely;
3. nutnost vybudovat nový úsek státní hranice se Slovenskou republikou.

ad. 1) Snížený počet osob podílejících se na střežení hranic byl především způsoben odchodem velké části vojáků základní služby do civilu. Informační materiál o stavu pohraniční policie vypracovaný v roce 1995 uvádí, že optimální počet policistů OPP je cca 20 a přiznává, že tyto počty se ani v roce 1995 nedaří naplnit. Důvody vidí především v malé možnosti náboru v příhraničí, nutnosti dojíždění (70% policistů dojíždí) a také ve vyšší fyzické náročnosti služby. Poslední dva důvody se také podílely na značné fluktuaci policistů na OPP.

ad. 2) Bývalé rotý pohraniční stráže byly postaveny pro větší počet osob cca 100 a hustě umístěny po celé délce úseku západních hranic. Jejich údržba a provoz byly neefektivní a navíc ležely daleko od vesnic a doprava především v zimě byla komplikovaná.

ad. 3) Po vzniku samostatné České republiky bylo nezbytné vybudovat systém ochrany na nově vzniklé 251,4 km dlouhé hranici. Situaci komplikoval fakt, že se jednalo o poměrně hustě obydlenou, především rekreační oblast s velkým množstvím turistických stezek. Komplikace působilo také to, že v příhraničí nebyly žádné vhodné objekty pro umístění OPP.

Velitelé roty PS Černé Údolí:

1974 - por. **Stanislav Štědrý ml.**

1975 - 6.9. mjr. **Jaroslav Babáček**

1985 - kpt. **Jaromír Trpělka**

1986 - mjr. **Alois Vanduch**

1989 - mjr. **František Kozojed**

Průběh reorganizací ochrany státní hranice v prostoru Černé Údolí, Benešov N/Č, Pohoří N/Š, Pohorská Ves po roce 1990

1.11.1990 roty PS byly přejmenovány na **Oddělení ochrany státních hranic**

1.3. 1991 mjr. JUDr. Vladimír Takáč **náčelník** Oddělení ochrany státních hranic

27.8.1991 zrušena HS PS OSH, útvar přejmenován na **Federální policejní sbor**

zřízeny **Stanice pohraniční policie** Černé Údolí (Pohoří)

vrchní inspektor SPP mjr. JUDr. Vladimír Takáč

1.1. 1993 v rámci PČR SJčk zřízeno **Oddělení ochrany státních hranic** Černé Údolí (Pohoří)

vrchní inspektor O OSH mjr. JUDr. Vladimír Takáč

1.7. 1993 změna názvu **Oddělení pohraniční policie** Černé Údolí, vrch. inspektor mjr. JUDr. Vladimír Takáč

únor 1993 odd. přestěhováno do Benešova nad Černou a změněn název na OPP Benešov nad Černou

1.4. 1994 **vedoucí oddělení PP** mjr. JUDr. Vladimír Takáč

1.5. 1995 změna podřízenosti pod OŘ Český Krumlov

Dne 30.6. 2000 bylo zrušeno Oddělení pohraniční policie Benešov nad Černou

Větší akce:

Akce **Eisendorf** – umělci v obci Pohoří na Šumavě tvořili různá díla (kresby v opuštěných domech, propojení kostela s protilehlou loukou, na které byl postaven malý „stonheidž“, komponovali hudbu atd.), výsledky byly zadokumentovány a uloženy do bedny na obecním úřadu v Pohorské Vsi.

Akce **Reinbow** – setkání vyznavačů z celého světa v době novoluní, které mělo vyvrcholit narozením dítěte. Účast několik tisíc lidí. Drogy, sex a „nepovolený pobyt“ v blízkosti chráněného pásma Stodůleckého vrchu. Akce probíhala ve dnech 1. - 15.6.1995.

Zřícení věže a lodě kostela v Pohoří na Šumavě 30.5. 1999.

Ročně zadrženo 50 až 120 osob jenž překročily, nebo se o to pokoušely překročit státní hranic.

Pohoří na Šumavě. Modré čtverce vyznačují stanoviště OPP Černé údolí, tvořené dvěma propojenými stavebními UNIMO buňkami. Na současné mapě je již patrná nová dvoukřídlá budova s černou střechou, postavená na místě bývalé rPS Pohoří n/Šumavě.

Zajímavé případy:

V ranních hodinách oznámil místní občan z Benešova nad Černou krádež osobního automobilu. Okamžitě byla provedena kontrola cesty k HM IV/4, kde bylo zjištěno poškození závory, konkrétně její vytržení pomocí uříznutých bezpečnostních pásů z osobního vozidla. Ve spolupráci s orgány Rakouska a za pomoci důstojníka OŘ Český Krumlov, mj. prvního absolventa evropského kurzu pro příslušníky pohraniční policie, byli pachatelé zadrženi až na dálnici poblíž Salzburku. Jednalo se o občany Moldavska, kteří v Českých Budějovicích ukradli osobní automobil, se kterým havarovali u Ličova. Pěšky postupovali do Benešova, kde ukradli další auto a pokračovali dál v cestě ke státní hranici.

21. září 1997 hlásila hlídka ze stanoviště Pohoří na Šumavě, že viděla, jak horkovzdušný balón přeletěl státní hranici do České republiky u HM IV/3. Ihned se přesunula do prostoru, kde zjistila, že tříčlenná posádka balónu se zhruba 200 m od státní hranice pokouší sbalit balón do košíku. Následně ke státní hranici přijel terénní automobil s přívěsem. Po vysvětlení celé situace byla posádka balónu eskortována na hraniční přechod v Českých Velenicích, kde s ní bylo provedeno správní řízení a následně byli občané Rakouska předáni orgánům rakouské policie.

20. ledna 1998 hlídka na stanovišti Pohoří na Šumavě zpozorovala příjezd dodávky se 14 občany Rumunska. Při vytěžování osob byly nalezeny ve vozidle lopaty a hrabla na sníh a dále kus kartonu, na kterém byla vyznačena trasa vedoucí z Českých Budějovic do Kaplice, Benešova nad Černou, Pohorské Vsi, Pohoří na Šumavě a dále do Rakouska. Osoby se přiznaly k pokusu o překročení státní

hranice. V době případu byl na polní cestě vedoucí ke státní hranici v délce 1 km sníh do výše cca 80 cm.

18. března 1998 bylo na OPP Benešov nad Černou nahlášeno pohřešování místního občana, lesního dělníka z Pohorské Vsi. Jednalo se o muže s vážnými zdravotními problémy ohrožujícími jeho život. Vzhledem k tomu, že již v minulosti, byla osoba pohřešovaná, byli vysláni policisté, kteří prohledali seníky v okolí Pohorské Vsi, Žofína a Leopoldova. Vzhledem k negativnímu výsledku pátrání byly o pomoc požádány sousedící OPP a OOP. Dále o situaci byla vyrozuměna kriminální služba v Českém Krumlově, které příslušelo vyhledávat pátrání po pohřešovaných osobách. Postupně byly zjišťovány další skutečnosti, jako například, že u něj doma chybí malotraktor. Rozšířeným pátráním bylo zjištěno, že osoba skutečně s malotraktorem odjela ve směru do vnitrozemí. Jeho výskyt se nato potvrdil u Veselý nad Lužnicí. V rámci policejních opatření byla následně osoba nalezena. Při vytěžování uvedla, že chtěla navštívit své příbuzné na severu Čech. Tím však událost nekončí. Následně 28. dubna opět bylo oznámeno pohřešování této osoby. Opět bylo provedeno pátrání a osoba nalezena zdravá, zahrabaná v seníku na Tesárně.

Z pohledu trestné činnosti policisté, tehdy již OPP podřízeném OŘ Český Krumlov, vyšetřovali nález mrtvoly na pastvině za Benešovem nad Černou, výbuch plynu v Benešově nad Černou nebo vloupání do chat v rámci místní příslušnosti a další méně závažné případy. Vzhledem k aktivitě policistů a místní znalosti, dosahovalo oddělení výtečných výsledků. Ani to však nepomohlo k tomu, aby oddělení bylo následnou reorganizací zrušeno.

Vladimír Takáč

Kostel sv. Linharta v Pohorské Vsi, k jehož farnosti příslušeli i obyvatelé z Černého Údolí a okolních vesnic. Budova vpravo je dnes informační centrum. V popředí je památník obětem 1. sv. války.

Detail pamětní desky se jmény padlých vojínů z okolních vsí

Demarkace SH – 5.4.2025

Demarkace státní hranice pohraniční roty Černé Údolí, kterou jsem měl možnost projít, byla snad nejnáročnější na celé jižní hranici. Začínala u hraničního mezníku IV/6. K němu jsme došli z Pohoří na Šumavě po polní cestě vedoucí k HM IV/4, od kterého jsme odbočili vlevo a podél hranice došli po cca 2 km na styk pohraničních rot Cetviny-Černé Údolí u HM IV/6. Asi 800 metrů před ním vtéká na území ČR hlavní pramen řeky Lužnice, pramenící v Rakousku. Malebné údolíčko je zaneřáděné lesní těžbou, všude popadané stromy, větve a podmáčený terén. Po státní hranici vede stezka téměř rovně k HM IV/9, kde se trochu lomí doprava a vede skoro rovně až do Stříbrných Hutí s nepatrnými lomy. Cestou lze spatřit naproti HM IV/8-2 Kapelníkův rybník (*Kapelunk*). Terén je dosti náročný, jde se do prudkého kopce a poté zase dolů. Na několika místech z Rakouska k nám přitékají malé stružky vodních toků a terén v těchto místech je značně podmáčený. Přes hraniční stezku je občas padlý strom, takže přelézt či obejít a ne nikdy podlézt, jak tvrdil Jára Cimrman. Občas demarkaci naruší velké balvany HM IV/7 a IV/12, tam je mezi velkými balvany průrva tzv. Žofínský komín a kdo jím neprolezl, nebyl Žofíňák. Je dost náročné průrvou projít, jen pro velmi zdatné. Prostor k hranici je značně porostlý hustým smrčím s velkými balvany a do toho popadané stromy. Od HM IV/13 (*je to skalní znak a byla to častá otázka při kvízech místní znalosti pohraničníků*) vede stezka dolů do

Stříbrných Hutí. Asi 100 m před HM IV/14 vtéká říčka Lužnice opět do Rakouska. Stříbrné Hutě s krásným údolím, které bylo v polovině rozděleno na úseky střežené rotami Pohoří a Černé Údolí do poloviny listopadu 1978, pak byla rota Pohoří zrušena. Styk rot byl u HM IV/14. Státní hranici zde tvoří Kabelský potok, v mapách také uváděn jako Popelnice, který se vlévá do Lužnice. Přes potok je starý mostek, který toho v minulosti hodně zažil. Procházeli po něm lidé do rakouského Joachimsthalu. Po válce provoz na dlouho utichl a až po vstupu ČR do Schengenu, se po něm může volně přes státní hranici přecházet, samozřejmě s platným dokladem. Od HM IV/14 tvoří kus státní hranice Kabelský potok, od něj vede stezka do kopce. Terén v prostoru potoka je značně podmáčen. Hraniční stezka vede téměř rovně s nepatrnými odchylkami. Opět stoupáme a pak zase klesáme z kopců. U HM IV/16 je starý hraniční mezník z roku 1754. Na podobné staré hraniční mezníky narazíme ještě u HM IV/26 a IV/28, v šejbském úseku hranice ještě HM IV/29 a IV/30. Naproti HM IV/17-7 se nacházel dříve Aibenský (Tisový rybník) jehož hráz se protrhla a v současnosti je zarostlý. U HM IV/19 se začíná hranice trochu klikatit. Asi 250 m do vnitrozemí naproti HM IV/19 je Žofínský prales (*vedle něj bývala stará střelnice pohraniční roty Žofín*), naproti HM IV/22 asi 1 km do vnitrozemí je rybník Zlatá Ktíš. U něj k nám přitéká z Rakouska říčka Černá, která na své cestě do českého vnitrozemí svými přítoky nabývá na síle. U HM IV/23 je mostek přes malý vodní tok, který tvoří hranici. Přes mostek se dostaneme do rakouského Schwarza. Od HM IV/23 vede hranice do kopce a v některých místech k nám přitékají malé nepatrné vodní toky, které vytvářejí podmáčené místa a některá místa se zde dají těžko projít. Vyžaduje to pevnou obuv, nejlépe gumáky a dávat pozor, kam stoupnout, abychom nezapadli do bažin. Od HM IV/24 stoupáme do kopce k HM IV/26. V minulosti tímto prostorem vedl tzv. vatikánský a polský převaděčský kanál. Jimi byly převáděny církevní osoby. Začínal na okraji Černého Údolí a vedl na Jelení hřbet a na jeho vrcholu se na něj napojoval polský kanál, kterým procházely osoby z Polska. Ten začínal na Starém Holandu a vedl do kopce na Jelení hřbet. Od HM IV/26 vede stezka z kopce až ke styku rot Černé Údolí, Šejby k HM IV/28. Terén u HM IV/28 je značně podmáčený, hranicí vede malý tok. Pohraniční rota Černé Údolí střežila státní hranici od HM IV/6 – HM IV/28 za poslední sestavy PS od listopadu 1978 do r 1991, s délkou státní hranice 12 055 m. Délka signální stěny byla 10 800 m. Podle velitele roty byla demarkace prováděna po příchodu nováčků z výcvikového střediska zhruba po třech dnech. Po zběhnutí pohraničnicka ze sousední roty Cetviny v roce 1979, se demarkace chodila asi až po třech týdnech. Nováčci se nejprve seznámili s terénem ve vnitrozemí a až pak s terénem za signální stěnou. Do těch prostorů se však dostali jen v případě pohraniční akce. Vojáci základní služby střežili SH od roku 1980 před signální stěnou a prostor za ní znali omezeně. Demarkace státní hranice bývala kontrolována průběžně jednou za měsíc většinou funkcionářem roty a poddůstojníkem. Bývala prováděna nadvakrát, od HM IV/6 k HM IV/14 do Stříbrných Hutí a podruhé se šlo od Stříbrných Hutí od HM IV/14 ke styku k HM IV/28. Po roce 1993 se prováděla kontrola a zavedení nových pohraničních policistů rovněž nadvakrát. První úsek byl od HM IV/23 po IV/4 a druhý úsek byl od HM IV/4 po HM III/50.

Při procházení demarkace na jaře roku 2025 jsme s kolegy zjistili, že někdo nastříkal sprejem červené čepice hraničních mezníků, tak jak to bývalo v minulosti, poněkud neodborně. Mezi HM IV/6 až k HM IV/8 byly po stezce na větvích barevné papírové fáborky, zřejmě zde probíhal v nedávné době nějaký orientační běh. Jak jsem již zmínil, projítí demarkace úseku SH bývalé rPS Černé Údolí stojí za to. Nádherný těžký terén s přírodními zajímavostmi je zážitkem na celý život. *Luděk Kozlovský*

Po změnách v organizaci byl úsek státní hranice u SPP Černé Údolí od HM III/50 po HM IV/28, později pak u OPP Černé Údolí/Benešov nad Černou od HM III/50 po HM IV/22 (hranice okresů Český Krumlov a České Budějovice). Úsek státní hranice od HM IV/4 tvoří z větší části mezinárodní cesta až po rozhraní Horního a Dolního Rakouska a České republiky u HM IV.

vt

Rozhraní u základního **HM IV** Česká republika - Horní Rakousko – Dolní Rakousko

Při popisu průběhu demarkace jsme narazili na některé výrazy, které jsou pro službu u PS specifické. Často je vymýšleli sami vojáci a běžně je pak používali samotní velitelé a i vyšší funkcionáři. Například stanoviště Prior vymysleli vojáci z. s. Původně se mu říkalo Křížovatka, když to ale uslyšel náčelník štábu bPS, rozhodl, že se mu tak bude říkat i oficiálně - Prior, aby se v tom všichni dobře vyznali. Na Černém Údolí říkali vojáci kontrole demarkace, že jdou Velkou pardubickou. Všude na rotách se na podmáčených úsecích SH zhotovovali chodníčky z různého dřevěného materiálu, aby se mohlo kolem SH lépe projít. Těm chodníčkům se říkalo také různě. Na rotě v Č. Údolí jim říkali brlenky nebo také brdlenky, jinde zase brlení, známý je také výraz hatě, nebo povalový chodník. Určitě je takových výrazů mnoho, podle krajů odkud lidé přicházeli nebo místa kde sloužili. Jistě si na mnohé vzpomenete i vy naši čtenáři.

Foto demarkace.

HM IV/5

HM IV/6

HM IV/6-2

HM IV/7

HM IV/9

HM IV/10

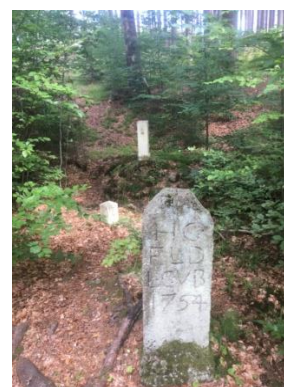
HM IV/11

HM IV/12

HM IV/14

HM IV/16

HM IV/17

HM IV/19

HM IV/23

HM IV/24

HM IV/25

HM IV/26 + hist. HM

Detail hist. HM

HM IV/27

HM IV/28

Zdroje: Kronika pohraniční roty Žofín a Černé Údolí

Archív bezpečnostních složek Kanice- vybráno z denních hlášení určitých roků

Pamětníci sloužící na rotě Žofín a Černé Údolí

Poděkování: plk. v.v. JUDr. Vladimíru Takáčovi, mjr. v.v. Jaroslavu Babáčkovi, nrtm. v.v. Jaroslavu Malininskému, Liboru Wszolkovi voj. v.z. a dalším pamětníkům, kteří ze skromnosti nechtějí být uváděni.

Redakce AVH:

Luděk Kozlovský voj. v.z. mail: kilianzlipoltova@email.cz

Antonín Novotný mjr. v.v.

JUDr. Jiří Císař mjr. v.v. mail: zeleny.kamen@seznam.cz

Všechna čísla časopisu AVH-archivy a vzpomínky hraničářů naleznete na www.vojensko.cz v rubrice:

Různé, sekce: Knihy, časopisy, povídky. Časopis je šířen pouze elektronickou cestou. Vydávají veteráni pohraniční služby. Redakce uvítá všechny zájemce o spolupráci na tvorbě časopisu.